

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1880. évi szeptember 26., 27., 28. napjain

SÁTORALJA-UJHELYBEN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

BÁLINT JÓZSEF,

EGYHÁZKERÜLETI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1880.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1880. évi szept. hó 26., 27., 28. napjain Sátoralja-Ujhelyben tartott őszi közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület, az 1880. évi szeptember hó 26., 27. és 28-ik napjain Sátoralja-Ujhelyben tartotta meg — *Kun Bertalan* szuperintendens és ifjabb báró *Vay Miklós* alsózempléni egyházmegyei segédgondnok elnöklete alatt — lelkészavatással egybekötött őszi közgyűlését, az egyházmegyék s főbb tanintézeteink képviselői s az egyház és közoktatás ügyei iránt érdeklődő egyházi és világi férfiak jelenlétében és közreműködése mellett.

Jelen voltak, mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: Komáromy László, segédgondnok; Veress Sámuel, Idrányi Ferenc, papi; Mesko Sándor, Teleky Péter, világi tanácsbírák; Antalfi László, főjegyző; Béky Sámuel, kassai lelkész.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Prágay Lajos, esperes; Futó Sámuel, papi tanácsbíró; Tóth Dániel, főjegyző.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kopré Ferenc, esperes; ifjabb báró Vay Miklós, segédgondnok; Terhes Barna, papi; Pilissy Ferdinánd, Dr. Lengyel Endre, világi tanácsbírák; Tóth Lajos, főjegyző.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Debreczeni Gábor, esperes; Ragályi György, segédgondnok; Némedy József, aljegyző; Debreczeni Bertalan, e. m. ügyvéd.

A felsőzempléni egyházmegyéből: Laky András, esperes; Bernáth Elemér, segédgondnok; Molnár István, Bálint József, Dudás Lajos, papi; Izsák János és Stépan Gábor, világi tanácsbírák; Böszörményi Károly, főjegyző.

A gömöri egyházmegyéből: Török József, esperes; Ragályi Nándor, segédgondnok; Ragályi Gyula, világi tanácsbíró; Terhes Pál, aljegyző.

A tornai egyházmegyéből: Lovass Sámuel, esperes; Lükő Géza, segédgondnok; Kapossy György, főjegyző.

Az ungi egyházmegyéből: Szabó András, esperes; Makkay Dániel, papi; Kovács Károly, világi tanácsbírák; Orémus Dániel, főjegyző.

A sárospataki főiskola részéről: Mitrovics Gyula, akadémiai; Zsoldos Benő, gimnáziumi igazgatók; Zsindely István, gazdasági választmányi elnök; Németh László, jog- és jószágigazgató.

Az egyházkerületi nőnevelde részéről: Tóth Pál, intézeti igazgató.

Jegyzőktől: Bálint József, egyházkerületi fő-, Mitrovics Gyula, al-, Debreczeni Bertalan, világi jegyzők. Ezekon kívül számos egyházi és világi férfiak.

Ez alkalommal megtartott egyházkerületi közgyűlésünknek az levén egyik, lélekreható tennivalója, hogy azon ifju lelkészek, kik a legutóbbi két év lefolyása alatt rendes lelkészi állomást nyertek, ünnepélyesen felavattassanak; a tulajdonképen való közgyűlési tárgyalásokat megelőző szeptember 26-iki vasárnap az e körben mozgó ünnepélyességeknek szenteltetett. Ugyanis megtörténvén a szokásos harangszóval való jeladás, a sátoralja-ujhelyi egyház templomában összegyűlt diszes közönség, mindenekelőtt a CXXXVIII. Zsolt. 2. versének eléneklése által emelte fel lelkét az egek urához, amelynek elvégzése után, *Csordás Dániel*, mező-csáti s szintén felszentelendő ifju lelkész lépett a szószékre, a Kolosse IV: 17. vers alapján, egyházi beszédet tartván arról, hogy melyek azon akadályok, melyek az úr szolgálatában állanak s melyek azon eszközök, melyek által az akadályok, nevezetesen a hitetlenség és vallásos közöny legyőzötven, az úrnak nehéz szolgálata betölthető? Ennek megtartása után főtiszt. szuperintendens úr mondotta el főpásztori beszédét, az igaz bensőség és emelkedett lélek hangján fejtegetvén azt, hogy az egyház iránt való munkás szeretetet, amelyben áll lényegében az igaz keresztyéni élet, különösen az által mutatjuk ki és kell is kimutatnunk mindnyájunknak, ha hiven valljuk egyházunk főbb elveit s ily módon erősítjük az összetartás kapcsait; ha annak fejlődését, tökéletesedését tiszta részvéttel előmozdítjuk; továbbá, ha egyházunk felismert előnyeit nagyrabecsülvén, azokat, a kik talán ellenségei, az igazság fegyverével igyekszünk meggyőzni s végre, ha egyházunk minden intézményeit szivünkéből pártoljuk, jogait, szabadságait lélekből védelmezzük s rendeleteinek készséggel engedelmeskedünk. Amely főpásztori beszéd után a felszentelendő lelkészek, a nekik feltett és szokásos kérdésekre „igennel“ felelvén, az ugyancsak szokásos életrajzi adatok felolvasása és a „Jövel szentlélek úr isten“ kezdetű ének két első versszakának eléneklése és nagytiszt. *Kopré Ferenc*, alszóempléni esperes úrnak felavatása után fölszenteltettek. A felavatási ünnepélyt, főtiszt. szuperintendens úr zárbeszéde és az egész közönséget méltán mélyen megható imája s gyülekezeti ének rekesztette be.

A felavatott lelkészek név szerint a következők: *Csordás Dániel*, m.-csáthi; *Fodor Bertalan*, igricii; *Takács Endre*, vajkóci; *Sarkady Antal*, kenézlői; *Bogárdi Dániel*, erdőhorvátii; *Üveges Dániel*, f.-lánci; *Csizmadia Jenő*, szendrő-ládi; *Homoky Antal*, tarnóci; *Sztankovics Lajos*, kis-bárii; *Tóth Albert*, tornyos-németii; *Bodon Barna*, bátori; *Szánthó István*, bodrog-olaszii; *Horváth Bertalan*, emődi; *Szóllósy Ferenc*, mokesai; *Kozma Antal*, gercselyi; *Órás Kálmán*, ondi; *Sághi Sándor*, szuhafői elválasztott lelkészek.

1. Szuperintendens úr előadván, hogy a tegnapi ünnepélyes alkalommal, böhmértékben és buzgó szívvél kértük istennek segítő kegyelmét, azért annak áldásos behatása és felemelő érzése alatt, újabb segélykérés nélkül is megkezdhetjük tanácskozásainkat s épen ezen oknál fogva a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.
2. Ezután mindenekelőtt fájdalmas szívvél hozza köztudomásra, hogy mélyen tisztelt főgondnokunk, *br. Vay Miklós* úr ő excellentiája s az alsóborsodi egyházmegye segédgondnoka, *br. Vay Béla* úr ő nagyméltósága, súlyos családi körülményeik miatt, gyűlésünkön meg nem jelenhetnek.

Egyházkerületünk a legmélyebb sajnálat és szívből jövő részvét érzelmei között veszi tudomásul e lesúlytó értesítést, s midőn e felett való őszinte fájdalmanak jegyzőkönyvileg is kifejezést ohajt adni, egyszersmind kívánja, hogy az isteni gondviselés minélelőbb nyugalmas és zavartalan órákkal ajándékozza meg egyházkerületünk e vezérférffiait, hogy így minket is szerencsétlathessenek megjelenésükkel s támogathassák bölcseségükkel egyházi és iskolai ügyeink körül kifejtett működésünket.

3. Az említett sajnós körülmény miatt, a világi társelnökség betöltésének szüksége állván elő:

A világi elnöki széket, a közgyűlés szívélyes üdvözlése között, ifj. báró *Vay Miklós* úr ő méltósága foglalta el.

4. Az egyházmegyei küldöttek megbízó levelei felolvasottaknak tekintetvén:
a megjelent képviselők igazoltattak.

5. Elnök szuperintendens úr tudatja, hogy a néhai boldogemlékezetű *Payzsoss János* halálával megüresedett segédgondnoki hivatalra, a felsőzempléni egyházmegye közbizodalma *Bernáth Elemér* urat választotta meg.

Egyházkerületünk a legnagyobb örömmel vette tudomásul egyházi és iskolai ügyeink iránt eddig is oly páratlan buzgalmat tanusító férfinak e diszes hivatalra lett elválasztatását, s a szokásos eskü letétele után, a közgyűlés szívélyes üdvözlése és szuperintendens úr áldáskívánása között foglalta el hivatalát.

6. Ugyancsak szuperintendens úr jelentette, hogy a magyarországi reformált egyház konventje, folyó évi szeptember 13—21-ik napjain, Budapesten tartotta meg gyűléseit, s azokon, hivatásához és az egyes egyházkerületektől már régebben nyert megbízatásához képest, megállapította az egyházalkotmány és a gimnáziumi oktatásügy tervezetét, azon módosítások és észrevételek figyelembe való vételével, melyeket arra az egyes egyházkerületek tettek maguk részükről; sőt a zsinattartás ideje és helye felett is határozott, kimondván, hogy a magyarországi reformált egyház 1881-ik évi október 31-én, Debrecenben fogja megtartani egyetemes zsinatát; dacára annak, hogy egyházkerületünk képviselői kijelenték, hogy ez utóbbi tárgyhoz sem nem szólhatnak, sem pedig nem szavazhatnak azon oknál fogva, mert egyházkerületünk, 1879-ik évi tavaszi közgyűlése egyik jegyzőkönyvi pontjában, abban állapodott meg, hogy ezen kérdéshez való hozzászólási jogát, még abban az esetben is fentartja magának, ha a zsinat elé terjesztendő tervezetek már elkészítettek is.

Szuperintendens úrnak ez ügyben tett jelentése, addig is, míg ezekre vonatkozólag a konventi gyűlések jegyzőkönyvei megküldetnének s egyházkerületünk tüzetesebben foglalkozhatnék azzal, ez alkalommal helyesléssel vétetett tudomásul.

7. Jelen évi tavaszi közgyűlésünk 97. számú jegyzőkönyvi határozatában, egy küldöttség a lelkészválasztási törvények tüzetes átvizsgálásával bízván meg, e küldöttség a következőkben véli körvonalozni és megállapítani a lelkészválasztási törvényeket:

1. Ha a lelkészi állomás valamely egyházban elhalálozás vagy lemondás folytán megürül, az legfeljebb két nap alatt bejelentendő az esperesi hivatalnak; jogerejű ítélet általi elmozdítás esetén az esperesi hivatal, az illető egyház jelentésének bevárása nélkül, azonnal hivatalból teszi meg az alább elsorolandó intézkedéseket.

2. Az esperesi hivatal, mihelyest a lelkészi állomás megürüléséről értesül, hacsak biztos tudomása nincs az illető egyház lelkészi díjlevelének minőségéről, küldöttséget nevez ki a lelkészi fizetés összeszámítása végett.

3. Ha a lelkészi jövedelem a 600 frtot meg nem üti, az illető egyház felhivatik az esperesi hivatal által a lelkészi fizetésnek 600 o. é. frtig leendő kipótlására s szabályszerű díjlevel általi biztosítására, mely felhívásnak ha az illető egyház eleget tenni nem hajlandó, a legközelebbi egyházmegyei gyűlésen, mint leányegyház, valamelyik szomszéd egyházhoz csatoltatik, addig pedig a lelkészi hivatal segédlelkész által láttatik el.

4. Ha a lelkészi fizetés a 600 o. é. frtot megüti, vagy annyira kipótoltatik, az esperes, az illető egyháztanácscsal egyetértőleg, határidőt tűz a választás megejtésére, melynek azonban a megürüléstől számított két hónap alatt mindenesetre meg kell történnie.

Midőn a lelkészi állomás azon okból ürül meg, hogy a lelkész más egyházközségbe lett meghíva, a megürülés napjának azon nap tekintendő, melyen az illető lelkész lemondását az

egyháztanácsnak bejelentette; a lelkészi állomástól ítéletileg lett elmozdítás esetén a két hónap azon naptól számíttatik, melyen az illető egyház a jogerejű ítéletről hivatalos tudomást szerez.

5. A választási határidő, az azt megelőző két vasárnapon, szószékből kihirdetendő s köz-tudomásra juttatandó.

6. Az egyháztanács a választóképesek névjegyzékét összeállítván, azt az első hirdetés alkalmával közszemlére nyilvános helyen kitenni köteles; a névjegyzékből kihagyottaknak a következő vasárnapig jogukban áll az egyháztanácsnál panaszt emelni. Ezen jogra az illetők az első hirdetés alkalmával mindig figyelmeztetendők.

7. Választói joggal bir minden egyházbér fizető, ki sem atyai hatalom, sem gyámság vagy gondnokság alatt nem áll; a kik azonban a választást megelőző évre egyházbér-tartozásukat kifizetni elmulasztották, azon alkalomra szavazati jogukat elveszítik.

A választói jog csak személyesen gyakorolható, e jogot másra átruházni nem lehet.

8. Választható a magyar állam határain belől létező minden rendes vagy képességi bizonylattal ellátott segédlelkész; az állomás megürülésének módja a választhatóságra befolyással nem bir.

9. A választás vezetésére az esperes által az egyházmegyei tanácsbirák közül választandó egy világi és egy egyházi biztos küldetik ki, kiknek feladatához tartozik, a választás vezetésén kívül, a választók névjegyzéke ellen beadott panaszok elintézése is.

10. A választás a templomban nyilvános szavazás útján történik, érvényes választáshoz a szavazók általános többsége szükséges; ha általános többséget senki sem nyert, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között új szavazás és pedig azonnal eszközendő.

A biztosok a többséget nyert egyén nevét a gyülekezetnek azonnal tudtúl adják s az újra választás lefolyásáról jegyzőkönyvet vesznek fel, mely jegyzőkönyv egyik példánya az egyháznál marad, másik példánya pedig az esperesi hivatalhoz beterjesztetik. A jegyzőkönyvet, a biztosokon s egyházi előljárókon kívül, a mindegyik jelölt pártja részéről választott egy-egy bizalmi férfi is aláírja.

11. A jegyzőkönyv beérkezte után, ha abból a választás törvényességéről meggyőződött az esperes, kiadja az egyháznak az elválasztott lelkész meghívására az engedélyt.

Ha a megválasztott lelkész a hivatalt elfogadja, mig abban egyházmegyeileg megerősítetik s állomását valósággal elfoglalhatja, a legidősebb segédlelkész rendeltetik ki helyettesül, az egyházmegye által legközelebbi gyűlésén meghatározandó fél- vagy egyharmad-fizetésre.

Ha pedig a megválasztott lelkész a meghívást el nem fogadja, két hónap alatt a fenti módon új választás eszközendő.

12. Azon esetben, ha valamely egyház, az esperes felhívása ellenére, a választást két hónap alatt megejteni elmulasztaná, azon egy alkalomra elveszti szabadválasztási jogát s az esperes a segédfogadnokkal egyetértve, fog azon egyházba lelkészt rendelni; a törvény ezen intézkedésére, az illető egyház, az esperes által mindig figyelmeztetendő.

13. Szegény, eladósodott egyházaknak megengedtetik azon kérelemmel járulni az egyházmegyéhez, hogy a lelkészi állomás néhány évig üresen hagyatván, a lelkészi jövedelem az egyház terheinek törlesztésére fordíthatassék.

Ily kérelem előterjesztése esetén, az egyházmegye határozatának bekövetkeztéig, az esperes a lelkészválasztást elhalaszthatja.

14. A papi vizsgákra, valamint a korteskedésre vonatkozó egyházkerületi határozatok továbbra is érvényben maradnak.

A küldöttség által beadott választási törvények, birálat, illetőleg véleményezés végett, az egyházmegyéknek azon utasítással adatnak ki, hogy erre vonatkozó

megjegyzéseiket, már a jövő tavaszi egyházkerületi gyűlésre okvetlenül beadják, annyival is inkább, mert ez ügynek rendezése égető szükség levén egyházi életünkben, az egyházmegyék netalán elmaradó észrevételei nem fognak okúl tekintetni arra, hogy egyházkerületünk ez ügyben végérvényesen intézkedjék.

8. Közelebbi nyári közgyűlésünk 43-ik számú jegyzőkönyvi határozatának értelmében, egy küldöttség a sárospataki tanítóképezde ref. növendékeinek vallás-erkölcsi oktatásánál alkalmazandó tanterv készítésével bizatván: e küldöttség beadta munkáját részletesebb indokolás kíséretében s az egyöntetűségre való tekintettel ajánlja, hogy a képezde első osztályában az egyetemes keresztyén egyháztörténelem, a másodikban vallás- és erkölcstan, a harmadikban pedig a népiskolai vallás-erkölcsi oktatás módszertana taníttassék, gyakorlati leckemintákkal és alkalmilag szentírás- magyarázattal.

E tanterv elfogadtatván és megerősítettvén, annak alkalmazása és keresztülvitele az illető képezdei vallásoktatóra bízatik.

9. Olvastatott folyó 1880-ik évi nyári közgyűlésünk 52-ik szám alatti határozatával, egyházkerületi közgyűlésünk tanácskozási szabályai megkészítésére kiküldött bizottság jelentése,

Mely jelentés némi csekély módosítással elfogadtatván, tanácskozási szabályaink következőleg állapíttatnak meg:

A tizáninneneni ev. ref. egyházkerületi közgyűlés ügyrendje.

I. FEJEZET.

A tanácskozási rend.

1. §. Az egyházkerületi közgyűlést, a kettős elnökség által kitűzött időben, az elnökség nyitja meg és zárja be. A kettős elnökség vezeti a tanácskozást, őrködik a rend fentartása s a jelen ügyrend pontos megtartása felett; jogában, sőt kötelességében áll a tanácskozás tárgyától eltérő szónokot a tárgyhöz szólásra figyelmeztetni; azt, ki a tanácskozás méltóságát sérti, vagy személyeskedik, rendreutasítani.
2. §. Ha az elnökség kétszeri rendreutasításának sikere nem lenne, a gyűlés helybenhagyása mellett, a szót a szónoktól, ugyanazon tárgy feletti vita folyamára, az elnökség megvonhatja.
3. §. A tanácskozás háborítása esetén, az elnökség a gyűlést 5 percre felfüggesztheti.
4. §. A tárgyhöz szólani kívánókat a jegyzők írják és szólítják fel; a szónokok a feljegyzés sora szerint szólnak, az első szó azonban az indítványozót vagy előadót illeti.
5. §. A tárgy — az elnökség vagy három tag kívánatára — előbb általános megvitatás alá bocsáttatik, azután pontonként vétetik részletes tárgyalás alá.
6. §. Mind az általános mind a részletes vitában kinek-kinek egyszer lehet a tárgyhöz szólani. Az elnökség és az előadó a tárgy felvilágosítása végett bármikor, az indítványozó pedig a vita befejezésével még egyszer szólhat.
7. §. Soron kívül is szólhatnak azok, kik személyes kérdésben válaszolni s a tanácskozási szabályokra hivatkozni akarnak.
8. §. A szónokot beszédében akadályozni vagy félbeszakítani nem szabad; erre, az 1—2. §-ok esetében, csak az elnökség van jogosítva.
9. §. Saját személyére vonatkozó vitában senkisémet vehet részt.
10. §. A protestantismus elveinek megfelelőleg, a gyűlésen minden nagykorú református, akár egyházi, akár világi férfiú, felszólalhat, a szavatozásban azonban csak a közgyűlés tagjai vehetnek részt.

II. FEJEZET.

A szavazás és határozat.

11. §. Ha szólásra feljegyezve többé senki sincs, s szóló az elnökség felhívására sem jelentkezik, a tárgyalást az elnökség befejezettnek nyilvánítja.
12. §. A határozatot az elnökség a felszólalók többsége után jelenti ki; négy tag kívánatára azonban a szavazást elrendelni köteles.
13. §. Szavazásra az elnökség teszi fel a kérdést; a kérdés megállapításához egyszer szólni mindenkinek jogában áll; a kérdés akként teendő fel, hogy arra igennel vagy nemmel lehessen szavazni.
14. §. A szavazás rendesen fölállás és ülve maradás által történik; ha a többség ki nem vehető, ellenpróba alkalmazandó, szükség esetén a szavazók a jegyző által megszámláltatnak. Tisztviselők választásánál, szavazatlapok mellett, titkon történik a szavazás.
15. §. A szavazatokat az elnökség számítja össze s az eredményt azonnal kijelenti; szavazatok egyenlősége esetén azon rész dönt, melyhez az elnökség járul szavazatával.
Ha a két elnök eltérő nézeten van, sorshúzással döntenek el, hogy melyik elnök adja a döntő szavazatot.
16. §. Szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot indokolni nem szabad.
17. §. A közgyűlésen a jelenlevők határoznak; érvényes határozat hozatalára azonban az elnökségen kívül legalább 10 tag jelenléte szükséges.
18. §. A közgyűlés határozatai ellen, óvás vagy ellenmondás felvételének a jegyzőkönyvben nincs helye. A meghozott határozat ugyanazon gyűlés folyamában meg nem változtatható.

III. FEJEZET.

A jegyzőkönyv.

19. §. A közgyűlés jegyzőkönyvét a következő napon maga a gyűlés hitelesíti; a hitelesített jegyzőkönyvet az azt fogalmazó jegyző írja alá.
Ha a hitelesítés alkalmával a határozat szerkesztése ellen a többség kifogást tesz, a kijavítás a gyűlés folyamában jegyzői tollal eszközöndő.
 20. §. Az egyházkerület nevében kiállított okmányokat, leveleket és felterjesztéseket az elnökség, a közgyűlési határozatokat pedig e szóval: „kiadta“ a jegyző írja alá, ki a jegyzőkönyvi pontokat 14 nap alatt az érdekelteknek kiadni köteles.
- 10.** Olvastatott a főiskolai gazdasági választmány elnökének jelentése, melyben
- I. A folyó évi Sárospatakon tartott nyári közgyűlés jegyzőkönyvére vonatkozólag,
 - a) a 6-ik pontra nézve jelenti, hogy a tanári kar által készített tanügyi előterjesztés kinyomatott, s a gimnáziumi és akadémiai igazgatók által az érdekelteknek szétküldetett.
Tudomásul vétetik.
 - b) A 7-ik pontjára vonatkozólag arról értesít, hogy a pénztári hivatal a képezdei tőkék állásáról szóló kimutatást megkésztette, mely kimutatások közgyűlésünkre beterjesztetvén:
ezek az illető egyházmegyéknek, tisztabahozás végett, megküldetni rendeltetnek.
 - c) a 37-ik pontra 5-re nézve tudatja, hogy a könyvtárhoz és szépészeti muzeumhoz vezető folyosónak vasrácsossal elkészítése — mely 80 frtba kerül — munkába vétetett.
Tudomásul vétetik.

d) a 39-ik pontra nézve jelenti, hogy a téglagyári bérlet lebonyolítását illetőleg Bódogh Károly felszólított, hogy a maga részéről egy érdektelen bizalmi férfit nevezzen, miután a másik két bérlőtárs ezt megtette; de ezen felszólításnak semmi eredménye nem lett.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Bódogh Károly nyilatkozata, melyben előadja, hogy bizalmi férfit nem nevez, miután ő a téglagyár ügyére vonatkozólag számadását a múlt januárban a számvevőszékre beadta, s így annak megvizsgálása és a netalán felmerülhető nehézségek vele leendő közlése eszközendő, és ő felvilágosításait csak maga adhatja meg.

Miután Bódogh Károly az egyházkerületünk által az ügy békés kiegyenlítésére célzó ezen közvetítő módot elfogadni nem hajlandó: utasítatik a főiskolai jogigazgató, hogy ezen oly sokszor vitatott téglagyári kérdést az illetékes bíróság előtt törvényes úton hozza tisztába.

e) A 40-ik pontra tudatja, hogy a néhai Molnár István tanárnak emelendő siremlék felállítására, több fontos okból, a jövő tavaszra marad.

Tudomásúl vétetik.

f) A 41-ik pont b) alpontjával összefüggőleg jelenti, miszerint egy pataki polgár azon ajánlatot tette, hogyha a leégett katonai kórház falára, mintegy 8 öl hosszúságban, a főiskola egyszerű tetőt emeltet padlás nélkül, mi 200 forint körül kerülne: ő gőzmalmot állítván oda, 6 évre évenként 120 forint bért fizetne.

Egyházkerületünk ezen épületen új építkezést tenni nem hajlandó, hanem utasítja a gazdasági választmányt, hogy igyekezzen a vállalkozni szándékozóval oly szerződést kötni, hogy ez a szükséges építkezést, a gazdasági választmány szigorú felügyelete alatt, saját költségén eszközölje, s annak árát aztán a fizetendő bérösszegekből számítsa le.

g) Ugyanazon pont c) alpontjára nézve jelenti, hogy Fráter Sándor, hátralékos haszonbérének azon fele részét, mely augusztus 15-én volt esedékes, kifizette;

h) a 45-ik pontra nézve pedig tudatja, hogy az ifjusági „tűzoltó-egylet“ még nem alakulván meg, a felszerelésre kiutalt összeg folyóvá nem tétetett.

Tudomásúl vétetik.

II. A gazdasági választmány jegyzőkönyveiből jelenti:

a) hogy a Kun-féle 384 holdat tevő pataki birtokot Szabó Sándor szentesi polgár hajlandó 10 évre haszonbérbe kivenni, a haszonbérlet első 5 évére évenként fizetendő 1000 forint, a második 5 évre pedig évenként fizetendő 1200 frt. haszonbér-összegért, azonban azon kikötéssel, hogy a bérlőnek szükséges épületeket a főiskola állítsa fel, s a Tisza vagy Bodrog kiöntése esetében bérleengedésnek legyen helye.

Ezen ügyre vonatkozólag is kijelenti közgyűlésünk, hogy az említett birtokba építkezéseket tenni nem hajlandó, hanem utasítja a gazdasági választmányt, hogy az említett birtokot akár a jelentkező Szabó Sándornak, akár másnak, a főiskolára kedvezőbb feltételek alatt adja ki és miután ezen birtok bérbeadása jövő tavaszi gyűlésünkig nem halasztható: felhatalmazza közgyűlésünk a főiskolai számvevőszéket, hogy esetleg a gazdasági választmány által megkötendő szerződést megerősítse; ha pedig haszonbérlet nem akad, a gazdasági választmány felhatalmaztatik, hogy annak házi kezeléséről intézkedjék.

b) Arról értesít, hogy a sárospataki népbank, melynél a Horváth Mária-féle alapítvány egyrésze 8% kamatra van elhelyezve, a kamatlábat 6%-ra szállította le, a mi — minthogy a 2% kamat-többlet a főiskola közpénztára javára lett átírva — a főiskola jövedelmét évenként pár ezer forinttal csökkenti; kérdést intéz azért az iránt, hogy a nevezett alap nevelésére fordítandó összeg elhelyezhető-e egyeseknél 8% kamatra, teljes biztosíték mellett, vagy továbbra is a nevezett pénzügyintézetnél helyeztessenek el a tőkésítendő összegek.

Ezen előterjesztés tárgyalásánál felemlítettett, hogy a közpénztárba is nagyobb összegű tőke folyt be s az még kiadatlan hever.

Egyházkerületünk megengedi, hogy a Horváth Mária alaphoz tartozó tőkék jövőre 8% kamatra, első helyeni betáblázás s a szabályszerű biztosíték mellett, magánosoknál is elhelyeztethessenek. Ha pedig ezek úgy elhelyezhetők nem volnának, s a pénzügyintézetek 6% kamatnál magasabbat nem adnának, vagy talán azokat ily % mellett sem lennének hajlandók gyümölcsöztetni: abba is beleegyeznek egyházkerületünk, hogy ezen alaphoz tartozó tőkéken, vagy legalább azok egy részén, 6%-kal kamatozó aranyjárdék-kötvények vásároltassanak.

A mi pedig a közpénztár tőkéit illeti, megengedi egyházkerületünk, hogy a befolyó és kellő biztosíték mellett ki nem helyezhető tőkékkel a főiskolának az egyházkerületnél levő tartozása törlesztessék.

c) Felhatalmazást kér arra, hogy a múlt 1874. évben, a főiskola követelésének lehető fedezésére, Mádon árverésen 1275 forintért megvásárolt Bugoti-féle birtok, mely a főiskola tőkéjének 8%-os kamatát nem hozta be — s mely ennél fogva árubabocsáttatott — tiszta vételáron eladathassék.

Egyházkerületünk megadja ezen eladásra az engedélyt.

d) Tudatja, hogy a tápintézetben jelenleg 288 tanuló étkezik. Hogy ez a múlt évi létszámnál valamivel kevesebb, oka az, mert az élelmi szerek drágasága miatt jótéteményesül senki fel nem vétetik, kivéven a ki, mint ilyen, a múltban is tagja volt az intézetnek.

Tudomásul vétetik.

11. Olvasatott a sárospataki főiskola anyagi ügyei megvizsgálásával 1879. évi tavaszi közgyűlésünk 73.—c) számú határozata által megbízott küldöttség jelentése, melyben

I. A magtári ügy állása következőkben adatik elő:

1858-ik évben alakult, az egyházmegyék, egyes egyházak és buzgó magánosok adakozásaiból, egy kölcsönmagtár, melynek rendeltetése volt a tápintézet lisztszükségletét fedezni; 1868. január 1-től ezen magtár Kiss Ferenc gazda kezelése alatt állott egész 1876. végeig, mely idő alatt nevezett soha megszámloltatva nem lett.

1876. év végén Kiss Ferenc állásától elmozdított, mivel a gazdasági választmány arról győződött meg, hogy az életnemű vásárlásoknál az eladók érdekében működött.

Kiss Ferenc elmozdítása alkalmával átadott 82 darab kötvényen 455 k. rozst, 67 k. $\frac{3}{8}$ v. búzát, természetben semmit.

Az átadott kötvényekben foglalt tartozások a jogigazgató által időközben többnyire behajlattak; a még be nem folyt tartozások iránt az eljárás folyamatban van.

Kiss Ferenc, számadását többszöri sürgetések dacára sem adta be, míg végre fenytőperrel fenyegettetvén, összeállított valami kimutatásfélét, mely azonban számadásnak nem is mondható. A kimutatás összegeztetvén, kitünt, hogy még Kiss Ferencnek lenne a főiskolán követelése; természetes tehát, hogy a gazdasági választmány azt el nem fogadta.

Ekkor Kiss Ferenc kereskedett felül s a főiskola ellen pert kezdett, számadásának jóváhagyása s mintegy 7000 forint állítólagos túlkiadásának megtérítése iránt.

Hogy Kiss Ferencnek a főiskolán követelése nem lehet, sőt minden valószínűség szerint ő tartozik jelentékeny összeggel, az a körülmények mérlegeléséből kétségtelennek látszik, noha Kiss Ferenc kiadásait okmányokkal igyekszik igazolni. Ennélfogva a bizottság azt javasolja, hogy a per Kiss Ferenc ellen a legnagyobb gonddal és buzgósággal folytattassék s ez által legalább az ő zsarolási kísérlete megghusittassék; mert nevezett volt gazda jelenleg teljesen vagyontalan lévén, arról, hogy esetleg a főiskola nyerhessen valamit, szó alig lehet.

Sajnosan vesz tudomást egyházkerületünk azon mulasztásról, hogy főiskolánk kebelében eltűretett az, miszerint a főiskolai gazda ezen magtárt évek során keresztül kezelte anélkül, hogy arról számadást terjesztett volna elő, illetve, hogy felelősségre vonatott volna, mely mulasztás sajnos következménye, hogy e miatt nemcsak az iskola ezen magtárának egy része elveszett, hanem a főiskola még perbe is vonatott, és helyesli a küldöttség azon véleményét, miszerint Kiss Ferenc ellen a per teljes erélylyel és buzgalommal folytattassék; és midőn erre a jogigazgatót utasítja, egyzersmind azt is elrendeli, hogy amennyiben a jogigazgató által a Kiss Ferenc által felmutatott okmányok hamisaknak jelöltettek, a főiskola ezen hűtlen kezelője ellen a fenytő eljárás is megindittassék.

II. A Geőcze ügyre vonatkozólag jelenti a küldöttség, hogy ezen ügy már befejezettnek mondható, amennyiben a sorrendi végzések jogerőre emelkedtek.

Egyébiránt ez ügyben a tényállás következő:

Geőcze Bertalannak és nejének a főiskola által kölcsönadott 2250 db. császári arany, 80 db. 1 frtos ezüstpénz és 1400 o. é. frt.; a jelzalogúl kijelölt fekvőség már nagymérvben terhelve volt, a bekebelezett hitelezők azonban 15000 o. é. frt. erejéig a főiskolának elsőbbséget adtak.

A főiskola követelése tesz tőkében, a birói megállapítás szerint 13722 frtot, ezen összeg tehát a 15000 frtnyi elsőbbség által fedezve van, a kamatok egy része azonban természetesen elveszett.

Sajnosan veszi tudomásúl egyházkerületünk, hogy a főiskola ezen tőkének kamatai veszendőben vannak és utasítja a jogigazgatót, hogy legalább a megítélt, illetve sorozott tőkét igyekezzék mielőbb kiutalványoztatni.

III. Bemutatja a főiskola kamatozó tőkéiről és pedig a) a biztosokról, b) a kétesekről, c) a különböző indokokból kihagyandókról, s d) a tőke nélküli évi járadékokról készített kimutatásokat, előadván, hogy ezen tőkékre vonatkozó minden lehető okmányokat átvizsgált s minden adatot előszerzett.

Ezen kimutatások szerint a főiskola kamatozó tőkéinek állása a következő:

A) Közpénztár.

a) Biztos tőke	1673 db. arany,	140448 frt.	77 kr.
b) Kétes tőke		24554 frt.	93½ kr.
c) Kihagyandó tőke		5744 frt.	— kr.
Összesen	1673 db. arany,	170747 frt.	70½ kr.

B) Képezdei pénztár.

a) Biztos tőke	20956 frt.	14 kr.
b) Kétes tőke	210 frt.	— kr.
c) Kihagyandó tőke	15 frt.	50 kr.
Összesen	21181 frt.	64 kr.

C) Tápintézeti pénztár.

a) Biztos tőke	60 darab arany	47179 frt. 84 kr.
b) Kétes tőke	2820 frt. — kr.
c) Kihagyandó tőke	1802 frt. — kr.
Összesen		60 darab arany 51801 frt. 84 kr.

D) Könyvtári pénztár.

a) Biztos tőke	970 frt. — kr.
----------------	-----------	----------------

E) Horváth Mária alapítvány.

a) Biztos tőke	75330 frt. 78 kr.
b) Kétes tőke	1680 frt. — kr.
Összesen	 77010 frt. 78 kr.

Előadja továbbá a küldöttség, hogy a beterjesztett kimutatások az 1879. év végén létezett állapot szerint készültek és hogy ezen kimutatásokat az 1879. évi jegyzőkönyvben foglaltakkal összehasonlítva, kitűnik, miszerint ezek és az akkoriak között igen csekély eltérés mutatkozik, úgyhogy azon jegyzőkönyvben foglalt kimutatás méltán helyesnek mondható.

Kiemeli továbbá, hogy ezen tőkék átvizsgálásánál szerzett tapasztalataik csak megerősítik azon nézet helyességét, hogy a főiskola anyagi ügyeinek vezetése és megvizsgálása körül a multban sok visszaélés, illetve mulasztás történt, s hogy jelenben is még némi hiányok észlelhetők.

Ezen hiányokat elsorolván, következő indítványokat terjeszt elő a bizottság:

a) a táblás számadás készítését illetőleg javasolja, hogy könnyebb áttekinthetés indokából, a tőkék az utánok járó kamatláb szerint csoportosíttassanak, a csupán évenkénti ajánlatok, valamint az ingatlan javak is, a tőkéktől elkülöníttessenek.

Kivánatosnak tartja a számadás oly módoni szerkesztését, hogy abból könnyen kivehető legyen, mi folyt be a tőkéből, mi a kamatokból, mi lett tőkésítve, mi költetett el, mennyivel szaporodott vagy fogyott a tőkeállomány, viszonyítva az előző év eredményéhez.

Ezen javaslat elfogadtatván, határozati erőre emeltetik, s utasítatik a főiskolai gazdasági választmány, hogy jövőre a számadásokat ennek megfelelőleg készítse el.

b) Az egyházak tőketartozásai után a kamatok, különösen pedig az általok kötelezett évenkénti ajánlatok, felette pontatlanul folyván be, célszerűnek látja a küldöttség, hogy egyházkerületünk területén az illető esperesi hivatalok köteleztessenek, más egyházkerületek előljáróságai pedig felkéressenek, az említett tartozásoknak egyházlátogatás útján leendő beszédésére.

Mely indítvány elfogadtatván, köteleztetnek az egyházmegyék esperesei, hogy a főiskolának az egyes egyházaknál levő tőkái kamatait, s ezek által befizetendő évi járadékokat az egyházlátogatók által pontosan szedessék be, a gazdasági választmány pedig utasítatik, hogy a hátralék-kimutatásokat s adósok névsorát, az egyházlátogatást megelőzőleg, jóeleve az esperesi hivataloknak küldje meg; a testvéregyházkerületek előljárói pedig teljes bizalommal felkéretni határozatnak arra, hogy nyujtsanak segédkezet főiskolánk követeléseinek szintén ily módon, t. i. az egyházlátogatók által leendő beszédéséhez. A testvéregyházkerületeket erre, az ide vonatkozó kimutatások közlése mellett, felkérni, szuperintendensünk bizatik meg.

c) Indítványozza, hogy a kellően nem biztosított tőkék a gazdasági választmány által haladéktalanul mondassanak fel s hajtassanak be. Továbbá:

d) A főiskolai tanárok némelyikénél kintlevő követelések, jelzálog hiányában, legalább jótállással biztosítsanak, ellenkező esetben mondassanak fel.

e) A gacsályi és kis-naményi egyház számos évi kamattal lévén hátralékban, haladéktalanul pereltessenek be.

f) Láczy József örökösei a Láczy Dániel-féle terhek átvállalásáról készített okmányt aláírni vonakodván, ellenök a per azonnal indíttassék meg.

g) A Vadnay László-féle 292 frt. 58 kr. Vadnay Bertalan örökösein, kik egyideig a kamatot fizették is, követeltessék.

h) A Maklári-féle ház tulajdonjoga iránt, az ismeretlen örökösök ellen, kereset indíttassék.

i) Ifjabb Katona Zsigmond 2000 o. é. frtos tartozása kellően biztosítottnak nem találhatván: a tőkének részletenkénti törlesztése követeltessék.

k) Néhai Szathmáry Király Pál úr 840 frtos tartozásáról, az örökösöktől bekebelezéssel biztosított kötvény vétessék.

l) A Horváth Mária hagyatékához tartozó kötvények a főiskola nevére telekkönyveztessenek.

m) A sárospataki malomkőbánya-társulat 3000 o. é. frt. tartozása mielőbb rendeztessék.

Mindezen indítványok helyeseltetnek s elfogadtatnak; a gazdasági választmány és jogigazgatónk azok teljesítésére utasítatik.

IV. A folyó évi nyári közgyűlés 40-ik számú határozatára vonatkozólag jelenti a küldöttség, hogy az ebben foglalt azon megbízásnak, miszerint a jogigazgató számadásait vizsgálja meg s igyekezzék a tiszt kiadásokat elkülöníteni a peres előlegektől s az előlegek elkönyvelésére tegyen javaslatot: csak részben felelhetett meg, mert a 259 perre vonatkozó számadásokat átvizsgálni kellő idővel nem rendelkezett, de ennek szüksége nem is forog fenn.

A felvett előlegek mikénti elszámolására vonatkozólag azonban indítványozza, hogy miután a felvett előlegek a jogigazgató tartozásait képezik, melyekről ő számolni tartozik, mihelyest valamely per befejeztetik, állítsa össze az arra vonatkozó kiadások jegyzékét, s ha kiadásai megtérültek, a nyert előleget fizesse vissza a pénztárba; ha pedig kiadásai behajthatók nem voltak, azokat a választmány által utalványoztassa, az utalványozott kiadások azután tiszt kiadásokul lesznek tekintendők.

Az előlegek elkönyvelését illetőleg a bizottság véleménye az, hogy a jelenlegi gyakorlat a fenti pontban érintett eljárás mellett teljesen kielégítő, a tőke-könyvnek az előlegekkel való megterhelése nemcsak céltalan és felesleges, de egyenesen hátrányos lenne.

Ezen indítványban előadott nézetek helyeseknek találhatván: az indítvány elfogadtatik s jogigazgató utasítatik, hogy jövőre számadását mind az előlegekről, mind tiszt kiadásairól, ennek megfelelőleg, készítse el.

V. Előadja küldöttség, hogy a deficit előállása s annak mikénti fedezése módjára vonatkozó jelentését, kellő idő hiánya miatt, most sem terjesztheti elő, hanem a jövő tavaszi gyűlésre fogja előadni.

Egyházkerületünk szives köszönetét fejezi ki a küldöttségnek a főiskola anyagi ügyei átvizsgálása körül teljesített ezen nagy munkát s tetemes időt igénylő fáradozásáért, s továbbra is felkéri és megbizsa a küldöttséget a még hátralevő munkálatok teljesítésére, s egyszersmind megbizása körét kiterjesztvén, felhatalmazza a küldöttséget, hogy a főiskola zilált anyagi ügyei rendezésénél teljhatalommal járjon el; ebből kifolyólag utasítja hivatalos közegeit, hogy a küldöttség felhívására felvilágosításokat adni s annak intézkedéseit foganatosítani köteleességüknek ismerjék.

- 12.** Ezen ügy tárgyalásának folyamán Bernáth Elemér, egyik küldöttségi tag, magát más által kéri helyettesíttetni, azon indokból, mivel időközben Budapestre tévén át lakását, a küldöttségben részt nem vehet.

Kérelmének indoka méltányoltatván, a küldöttségi tagság alól felmentetik s helyette Dókus Gyula választatik meg.

- 13.** A sárospataki főiskola anyagi ügyei tárgyalása folytán, bár erre már régibb határozatok állanak, újabban indítványoztatott, hogy a főiskola anyagi ügyeinek minél nagyobb nyilvántartása s a kezelés tisztasága fölött netalán keletkezhető kételyek elenyésztetése céljából, az egyházmegyék a főiskolai számvevőszéki ülésekre mindannyiszor ügyavatott és érdeklődő képviselőket küldjenek, hogy azoktól, az ügyek állásáról, időnként mindig kellő fölvilágosításokat nyerhessenek.

Ez indítvány elfogadtatván, foganatosítása az egyházmegyék figyelmébe ujjolag ajánltatott.

- 14.** Ugyancsak a főiskola pénzügyei tárgyalása alkalmával, több izben sajnosan tapasztalt körülmény gyanánt merülvén föl, hogy a rendes évi költségelőirányzaton felül sok oly kiadások is terhelik a közpénztárt, melyek a költségelőirányzat megállapítása után időközileg utalványoztatván, a pénzügyi egyensúly kellő föntartására zavarólag hatnak: indítványoztatott, hogy mondatnék ki e célból, miszerint a már megállapított költségelőirányzaton felül, bármilyen célú kiadásra is, utalványozás időközileg ne történhessék.

Ez indítvány is elfogadtatván, gazdasági választmánynak szigorúan figyelmébe ajánltatik, hogy oly kiadások felvételétől, melyek a rendes évi költségelőirányzatban nem foglaltatnak, lehetőleg óvakodjék.

- 15.** Orbán József, a sárospataki nyugdíjintézet elnöke, a Bihari-féle tartozási ügyben, folyó évi nyári közgyűlésünkre beadott, ezen gyűlés által azonban 48-ik számú határozattal, felszerelés végett visszaadott kérvényét, most már bizonyítékokkal felszerelve, beterjeszti és ujjolag kéri, hogy miután most már igazolva van, hogy Bihari Imre, volt akadémiai tanár emortualis angáriájából egy havi részlet, t. i. 116 frt. 78 kr. visszatartatott: ezen összeg 126 frtra emelve — amennyi t. i. Bihari Imrének a tanári nyugdíjintézet iránti tartozása — ezen tartozás törlesztésére kiadassék.

Egyházkerületünk a szokásos emortualis angáriát Bihari Imrétől sem akarja megvonni, s miután az igazolva van, hogy ebből őt még 116 frt. 78 kr. illeti, ezen összeget, a tanári nyugdíjintézet iránti tekintetből, 126 frtra felemelve, a Bihari Imre tartozása törlesztésére kiadatni rendeli.

- 16.** Folyó évi nyári közgyűlésünk 11. számú határozatában felhivattak a tolcsvai Nagy Gedeon örökösei, hogy kiállított és említett kötelezvényüket az említett pontban előadott módon kiállított kötvénnyel cseréljék ki.

Miután ezt mind ez ideig nem teljesítették, annak teljesítésére megsürgettetnek.

- 17.** Olvastatott a Fonciére pesti biztosító-intézetnek tavaszi közgyűlésünk 96.—g) számú határozata folytán szuperintendensünkhöz intézett átirata, melyben kijelenti, hogy miután jogelődje, a pesti biztosító-intézet és egyházkerületünk között kötött szerződés teljes érvényében fennáll, nem hajlandó újabb kedvezmények tételére; kéri tehát, hogy a két társaság egyesülése tudomásul vétessék.

Olvastatott továbbá ugyanazon intézetnek egy újabb átirata, melyben előadatván, hogy az életbiztosítási intézvényt lelkészeink és tanítóink körében nagyobb mérvben meghonosítani óhajtja; arra kéri fel egyházkerületünket, hogy ezen intézvényt a lelkészek és tanítóknak ajánlaná és ennek viszonzásául egyszer mindenkorra 600 frtot ajánl fel egyházkerületünknek humantási célra.

Egyházkerületünk a Fonciére biztosító-intézet jogelődjével, a pesti biztosító-intézettel kötött szerződését, a két biztosító-társulat egyesülése folytán is érvényesnek ismeri el és fentartja; a két intézet egyesülését tudomásul veszi, egyszersmind a Fonciére pesti biztosító-intézet utóbb említett kérelmére vonatkozólag felhatalmazza szuperintendensünket, hogy az életbiztosítás ügyét a lelkészeknek és tanítóknak melegen ajánlja.

18. A folyó évi tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 91-ik számú határozatát illetőleg, az 1878-ik évi szeptember 22. s több napjain Tiszanánán tartott közgyűlésünk 36-ik számú határozatával, a tornai egyházmegye által, a papi özvegy-árvanyugdijintézet létesítésére vonatkozó alapszabálytervezet átnézése s annak lehető hiányai pótlása ügyében fölterjesztett javaslat, véleményezés végett, az egyházmegyékhez kiadatván: a vélemények jelen gyűlésünkre lettek volna már beadandók.

Azonban több egyházmegye véleményét be nem adván, azoknak jövő tavaszi közgyűlésünkre leendő beadása az illető egyházmegyéktől szorgalmaztatik.

19. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 115. száma alatt, a sajó-hidvégi egyháznak a Hernád folyam partszaggatása miatt fölterjesztett azon kérésére: hogy Zemplénmegye bizottmányával tétetnének egyházkerületünk által kellő lépések, e községet s egyházat fenyegető veszélyek elhárítására, az ez ügyben megbízott szuperintendens úr jelenti, hogy az óvó intézkedések megtétettek s fogantatásuk folyamatban van.

Tudomásul szolgál.

20. A folyó évi nyári közgyűlés jegyzőkönyvének 45. számú határozatával a főiskolai ifjuság kebelében, a városi tűzoltó-egylet segédcapatául alkalmazandó tűzoltó-egylet alakulása engedélyeztetvén, s az annak felszerelésére kívántató összeg előlegezésére a gazdasági választmány már utasítva is lévén: az egylet alapszabályai tudomásul vétel és jóváhagyás végett jelen gyűlésünkre fölterjesztetni határozattak.

Akadályozó körülmények miatt azonban a szabályok még jelen alkalomra föl nem terjesztethetvén, azok a jövő tavaszi gyűlésre bevértatnak.

21. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 51-ik száma alatt, a főiskolai megürült ellenőri hivatal betöltése ügyében, jövő tavaszi gyűlésünkre, véleményes jelentéstételre, a főiskolai számvevőszék biztatván meg: az akkorra bevértatik.

22. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 55-ik száma alatt, Beszterczey Ferenc barancsi róm. kath. plébános, egy a bodzás-ujlaki anyaegyházhoz tartozó garanyi leányegyházban törvényellenesen végrehajtott keresztelezés és beanyakönyvezés miatt, az illető lelkész által bepanaszoltatván, s a minisztériumtól leendő orvoslát eszközlésére szuperintendens úr lévén megbízva: jelenti, hogy ez ügyben orvoslát még nem történt.

Sajnos tudomásul vétetik.

23. Olvastatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak, 921. szám alatt, július 8-án Budapesten kelt s szuperintendensi hivatalunkhoz intézett következő leirata a jogakadémiák ügyében:

Közönségesen elismert és több oldalról nyilvánosan is kifejezést nyert tény, hogy a hazai két egyetemen kívül fennálló s részint állami s részint a tanulmányi alapból fentartott királyi, részint felekezeti jogakadémiákon egyfelől a jogi szakképzés nem áll a kor színvonalán, másfelől a jogi pálya általok, az egyetemhez képest — már csak a vidékbelieknek könnyebb hozzájárulhatóságuk folytán is — tetemesen megkönnyítettvén, ebben van legalább egyik oka, azon szintén közönségesen elismert sajnós, sőt már-már aggasztóvá váló másik ténynek, hogy a jogi

pálya, mint kenyérkereseti, sokkal több egyént von magához, mint amennyit azután tisztességesen ellátni képes s amennyit a különböző szakpályák kellő egyensúlya az állam és a társadalom érdekében megkívánna. Ebből foly, hogy egyfelől a birói pályára többen készülnek és jelentkeznek, mint amennyit a bíróságoknál elhelyezni lehet, másfelől s különösen az ügyvédek száma az országban már is túlságosan elszaporodott, s a társadalmat egy ügyvédi proletariatussal fenyegeti, mely mégis élni kívánván, sokszor meg nem engedett, vagy legalább az egyesekre nézve káros eszközökhez is kénytelen, önfentartása érdekében nyúlni.

E sajnos tapasztalatok birnak engem arra, hogy a már létező s esetleg még nagyobb mérveket is ölthető bajnak orvosszereit keressem.

Hogy a jogi tanpályára túlságos számmal özönlő fiatalság, a jogakadémiai éveknek, az egyetemiekhez hasonlóan, négyre kiterjesztése, és az ügyvédi vizsgálatra bocsáttatásnak tudori szigorlatokkal való nehezítése dacára sem apadt, sőt folyvást még nevededik: a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a tanpálya szigorítása alig tekinthető a baj orvosszeréül. A jogi pálya még most is tetemes számú fiatal erőt von el egyéb, a társadalomra nézve szintoly fontos pályáktól, s ennek oka egyrészen abban is keresendő, mert a túlságos nagyszámban létező vidéki jogakadémiák, melyekből egy nagyobb vidéknek kettő három is jut, annyivalinkább magukhoz vonják a vidékbeli tanuló ifjúságot, mivel, a kivált állami felügyelet és vezetés alatt nem álló jogakadémiákon, a tudományos színvonal s a tanuló ifjúság iránti követelmények az egyeteminél tagadhatlanul alantabb fokon állanak; de még az állami és a tanulmányi alapból fentartott kir. jogakadémiákon sem érik el az egyetemi színvonalat.

S mivel az tagadhatatlan, hogy két tudomány-egyetemi jogi kar s tizenhárom jogakadémia, hazánk e részbeli szükségletét messze túlhaladja, s kétszeresen káros, mert a mellett, hogy a jogi pályára túlságos számmal vonja a haza ifjúságát, fentartásuk költségeinek is tetemes része más közoktatási célokra gyümölcsözőbben volna felhasználható: mindezeknél fogva, a baj orvosszerét, legközvetlenebbül, a fennálló tizenhárom jogakadémia egy részének megszüntetésében, vagy kevesebb számú, de magasb színvonalu jog- és államtudományi karokba összeolvasztásában vélem keresendőnek.

Részemről hajlandó is volnék mind a nagy-szebeni állami jogakadémia, mind a tanulmányi alapból fentartott négy kir. jogakadémia egy részének megszüntetése, illetőleg összeolvasztása iránt Ő cs. és ap. kir. Felségéhez legalázatosabb előterjesztéssel, illetőleg (a szebeni jogakadémiára nézve) a törvényhozáshoz javaslattal járúlni, ha attól nem kellene tartanom, hogy a közvetlen rendelkezésem alatti jogakadémiák megszüntetése a jogi pályára tóduló ifjakat nem más pályákra, nem is az egyetemekre, hanem a nekik könnyen hozzájárulható felekezeti jogakadémiákba fogná terelni, s így a cél, mely engem ama lépés megtételére birna, legkisebb részben sem érethetnék el.

Mielőtt tehát e részben a kellő helyen előterjesztést és további intézkedéseket tennék, tisztelettel felhivom Nagyságodat, hogy az általam fentebb mondottakat fontolóra vevén, s esetleg az ez irányban általam szintén felhitt három helv. hitv. szuperintendens társával (mivel az erdélyi nincs érdekelve) és illetékes egyházkerületeikkel is tárgyalván, sziveskedjék az iránt nyilatkozni: hajlandó volna-e a főhatósága alatt álló sárospataki helv. hitv. jogakadémiát vagy egyszerűen megszüntetni s az eddig arra fordított költségeket a hatósága alatti másnemű és szükségesebb tanintézetek virágzóbb állapotba helyezésére fordítani; vagy esetleg más, hasonló irányu felekezeti jogakadémiával jog- és államtudományi karrá olvasztani össze, ez által egyfelől a túlságos számú és felesleges jogakadémiák kevesbitéséhez, másfelől a jövőre is fentartandók tudományos színvonala emeléséhez maga és egyházkerülete részéről hozzájárulni?

Bár részemről a jogi képzést, akár csak a magasb miveltség, akár a hivatali, birói, ügyvédi, sőt törvényhozói képesség megszerzésére irányuljon az, első sorban állami érdeknek és

feladatnak tartom: mindamellett sem vonom kétségbe a felekezeti érdeklődés és arra irányzott törekvés jogosultságát — ha az kellő határai közt marad s az állami érdekeket nem érinti — hogy saját szellemében berendezett intézetekben adhassa meg ifjainak a jogi képzést is; s épen azért valamennyi felekezeti jogakadémia megszüntetését nem is sürgetem; csak az intézmények és az országos szükséglet közötti helyes arány eltalálása az, mire jelen fellépésem irányul s a mihez Nagyságod hozzájárulását és közreműködését ezennel tisztelettel és ismételve kérem.

Budapest en, 1880. július hó 8-án.

Trefort.

Egyházkerületünk mély megdöbbenéssel hallotta meg a leiratot s addig is, míg annak minden pontjára kimerítőleg, a szokásos mély tisztelettel, de kellő eréllyel válaszolna, e helyen is kénytelen kijelenteni, hogy már a jogakadémiánk feladására vonatkozó ohajtást is sérelemnek tekinti s a felügyelete alatt álló sárospataki jogakadémiát, sem közműveltségi, sem nemzetiségi, sem pedig protestáns érdekekből fel nem adja, s dr. Lengyel Endre úr elnöklete alatt, Fejes István, a sárospataki jogakadémiai tanári kar tagjai és a főiskolai két igazgatóból egy küldöttséget bíz meg azzal, hogy a miniszteri leiratot részletes boncolás alá vevén, készítsen arra vonatkozólag egy kimerítő és az egyházkerület közhangulatát és nézetét kifejező válaszíratot s azt aláírás és felterjesztés végett minélelőbb küldje el szuperintendensi hivatalunkhoz.

- 24.** Ugyanazon minisztérium, folyó évi augusztus 16-án, 22,403. szám alatt kelt leiratában tudatja, hogy Zágroczy Gyula, zemplénmegyei ideiglenes minőségű királyi segédtanfelügyelő, állomásán végleg megerősített.

Tudomásúl vétetett.

- 25.** Ugyanazon minisztérium, 1880. évi augusztus 17-én, 1040. szám alatt, megküldötte a „magyar kir. minisztérium 1880. évi augusztus 6-án kelt rendeletét, a hatóságok és közhivatalnokok által kiállított vagy hitelesített okiratok hitelesítése iránt, a német birodalommal 1880. február hó 25-én kötött s az 1880. évi XXXVI-ik törvénycikkben foglalt szerződés IV-ik cikkének végrehajtása tárgyában. E rendelet szerint azon egyházi, tanügyi, alapítványi hatóságok, tudományos és szép-művészeti intézetek, a melyek által kiállított vagy hitelesített okiratoknak további hitelesítése nem szükséges, a következők:

A római katolikus latin- és görög-szertartású érsekségek, püspökségek és szent-székek.

A bencés-rendi pannonhalmi főapátság.

Az ágostai és helvét hitvallású szuperintendenciák.

A görög keleti szerb és román érsekségi és püspökségi hatóságok.

Az erdélyi unitárius egyházkerület.

A magyarországi és erdélyi izraelita autonom orthodox hitfelekezet közvetítő bizottsága.

Az országos izraelita iroda.

A budapesti, kolozsvári és zágrábi tudomány-egyetemeknek és a budapesti József-műegyetemnek rectorai és tanácsai.

A jogakadémiák.

A középiskolai tanárvizsgáló bizottságok Budapesten és Kolozsvárott.

Az érettségi vizsgálati bizottságok.

A tankerületi főigazgatóságok.

Az országos mintarajztanoda és rajztanár-képezde igazgatósága.

Az országos zeneakadémia igazgatósága Budapesten.

A bányászati és erdészeti akadémia Selmechányán, a bányásziskolák Széklaknán és Felső-Bányán.

A gazdasági akadémia Magyar-Óváron.

A gazdasági tanintézetek igazgatóságai Keszthelyen, Debrecenben, Kolos-Monostoron, Kassán és Kőrösön.

A kir. állatorvosi tanintézet Budapesten.

A vakok budapesti és a siketnémák váci kir. intézetének igazgatóságai.

A közalapítványi ügyigazgatóság.

A közalapítványi gazdasági kerületi főtisztségek.

A magyar tudományos akadémia Budapesten és a délszláv tudományos és művészeti akadémia Zágrábban.

A magyar országos képzőművészeti tanács.

A műemlékek országos bizottsága.

A nyilvános gyűjtemények és könyvtárak országos főfelügyelője Budapesten.

A magyar nemzeti muzeum.

A kir. földtani intézet.

Tudomásul vétetik.

- 26.** Ugyanazon ügyi minisztérium 15882. szám alatt megküldötte a budapesti állami közép-ipartanoda szervezetének egy példányát.

Köszönettel tudomásul vétetik.

- 27.** Ugyanazon minisztérium, folyó évi július 2-án, 16948. számú átíratában tudatja, hogy a Broghammer Szevér állami tanítóképezdei tanár által szerkesztett „Ipariskola“ című rajzfüzetek alkalmazhatók, azok a felső nép- és polgári, valamint mindennemű ipar- és ismétlő-iskolában sikerrel alkalmazhatók.

Tudomásul szolgál.

- 28.** Ugyanazon minisztérium, 19,622. szám alatt, a népiskolai hatóságokról szóló 1876. 28. t. c. alapján, újjá szervezett sopronmegyei kir. tanfelügyelői állomásra kinevezett Ballagi Károly királyi tanácsosnak a borsodmegyei, ellenben Szabó Károly, eddigi borsodmegyei tanfelügyelőnek, a sopronmegyei tankerületbe történt áthelyezését tudatja.

Tudomásul vétetik.

- 29.** Ugyanazon minisztérium, 18,047. szám alatt kelt intézvényében, Ő csász. királyi apostoli Felsége által, a felső-redmeci helv. hitv. evang. egyházközség részére, temploma helyreállítása céljából, 300 forintnak;

a 15,697. szám alatt kelt intézvényében pedig, szintén a monoki helvét hitvallású egyház részére, iskolaépítésre, 100 frt. segélynek saját magán pénztárából történt engedélyezéséről értesítvén szuperintendensi hivatalunkat; ezzel egyidejűleg ezen segélyösszegeket, az illető helyekre átszolgáltatás végett, kezeihez meg is küldé.

A fejedelmi kegy ezen magasztosan jótékony nyilvánulása hálás örömmel és köszönettel fogadtatott.

- 30.** Ugyanazon minisztérium, 14,120. szám alatt kelt intézvényében, Soltész György krasznik-vajdai római kath. lelkész ellen, illetéktelen keresztelés miatt emelt panaszra vonatkozólag tudatja, hogy a kassai megyés püspök, ezen törvényellenes eljárás helytelenítése mellett panaszlott plebánost, a

törvény tiszteletben tartására s az anyakönyvi kivonatnak az illető pamlényi ref. lelkészi hivatalhoz leendő elküldésére utasította, melylyel az ügyet nevezett minisztérium befejezettnek tekinti.

Tudomásul vétetett.

- 31.** Ugyanazon minisztérium, 1880. évi augusztus hó 10-én, 969. szám alatt kelt intézvényében, értesítvén szuperintendensi hivatalunkat az iránt, hogy az 1880. évi LII-ik törvénycikk által a magyar korona országainak területén, az 1880-ik évi december 31-ikén létező népességi állapot szerint megejtendő s 1881. január hó 1-sője és 10-ike közt keresztülviendő általános népszámlálás elrendeltetett; fölhivja egyszersmind arra, hogy a célbavett eredmény megközelíthetése szempontjából utasítsa oda alantás közgeit s nevezetesen a lelkészeket, hogy a népet a törvény tartalmának fontosságára, a tőlük elvárható cselekvő közreműködésre figyelmeztessék, s hogy főleg az egyházi hatóság alatt álló néptanítók, kántorok sat. a népszámlálásban számláló ügynökökül való közvetlen részvételre buzdíttassanak, s oly intézkedések tételére is figyelmeztet, hogy a népiskolák 1881. január első hetében, mint a népszámlálás keresztülvitelének idején, országszerte szüneteljenek, hogy ily módon az ott alkalmazott egyének az országos műben, kötelességük mulasztása nélkül, résztvehessenek.

Ezen intézvény már körözve lévén, újabb intézkedés szüksége fenn nem forog.

- 32.** Ugyanazon minisztérium, 16,880. szám alatt — tudomás, mihez tartás, illetőleg további intézkedés céljából — megküldi a népoktatási állapotról szóló statisztikai munkálatok tárgyában a tanfelügyelők számára kiadott utasítást, s a folyó évi június hó 11-én 16,880. szám alatt kelt rendelete másolatát oly megjegyzéssel, hogy azáltal ez ügyre vonatkozó minden eddigi körrendeletét hatályon kívül helyezi s komolyan figyelmeztet valamennyi tanfelügyelőt, hogy jövőben a szóban forgó munkálatot szigoruan, a jelen utasítás szerint, teljesítse; egyidejűleg arra is fölhíván azokat, hogy kétes vagy oly esetben, mely kizárólag különleges helyi viszonyokból ered, annak helyes, tárgyi-lagos ismertetése mellett, közvetlenül hozzáforduljanak felvilágosításért.

Tudomásul szolgál.

- 33.** Nagy Péter, erdélyi püspök úr, egyházkerületi közgyűlésünkhöz intézett átiratában előadván, hogy a moldva-oláhországi missioi alap kedvezőtlen állása mellett, az azon egyházkerület felügyelete alatt álló egyházaknál a legszükségesebb egyházi építkezésekre, a pénzügyi egyensúly kockáztatása nélkül, nagyobb segélyösszeget nem utalványozhat és ha halaszthatlan építkezésekre tetemesebb összegeket kénytelen kiutalni, annak legalább részben való visszahelyezéséről kell gondoskodnia. Kéri ehhez képest egyházkerületünket a moldva-oláhországi missionak különösen ez évben lehető nagyobb mérvű gyámolítására.

Ez ügy az esperesi hivataloknak kiváló figyelmébe ajánltatik, hogy a missio minél nagyobb mérvű gyámolítására, még ez év folytán, minden hatalmukban álló eszközöket használjanak föl.

- 34.** Bemutattatott a magyarországi helv. hitv. evang. egyház egyetemes konventje által, a magyar protestáns egyház autonom jogainak s érdekeinek védelmezésével megbízott egyházkerületi elnökök, Budapesten folyó évi június 1-én tartott értekezletének jegyzőkönyve.

Tudomásul vétetett.

- 35.** Olvastattak az egyetemes tanügyi bizottság folyó évi július 1—9. napjain Budapesten tartott közgyűlésének jegyzőkönyvi pontjai, nevezetesen:

α) 4. számú pont, melyben az egyházkerületek javaslatainak figyelembe való vételével, a magyar ref. egyház egyetemes tanügyi bizottságának szervezete és hatásköre állapittatik meg.

Egyházkerületünk az egyetemes tanügyi bizottságnak ezen jegyzőkönyvi pontban körvonalozott szervezetét, ideiglenesen, t. i. addig, míg a zsinat azt véglegesen megállapítja, elfogadja és helybenhagyja.

b) A 45. számú pont alatt, a Ballagi Mór számadásának átvizsgálására kiküldött bizottság beadván jelentését, ezen bizottság az Árvai-féle magyar nyelvtanra és új-szövetségi szenttérténetekre vonatkozólag, azon véleményét nyilvánítja, s az egyetemes tanügyi bizottság azt el is fogadja, hogy kéressék fel egyházkerületünk arra, hogy legujabb egyházkerületi határozatunkat feladva, maradjon azon régibb határozata mellett, melynélfogva késznek nyilatkozott a megnevezett könyveket 2000 forintért, minden további számadási kötelezettség terhe nélkül átvenni.

Egyházkerületünk, csak hogy e régóta tartó vitásügy elintéztessék, kész visszatérni korábbi határozatához, s mint ott ajánlotta: az Árvai-féle tankönyvekért 2000 frtot, minden további számadási kötelezettség nélkül, fizetni.

c) A 46. szám alatt a tanügyi bizottság által az érettségi vizsgálatokra nézve megállapított rendszabályok terjesztetnek elő.

E vizsgálati szabályok véleményezés végett az egyházkerületi tanügyi bizottsághoz tételnek át, jelentése e tárgyban a jövő tavaszi egyházkerületi gyűlésre bevértván.

d) A 47. számú pont alatt a magyar ref. egyház közép- és felsőbb iskoláiban létező tanári nyugdíjintézetekről szóló kimutatások tárgyalatván, felhivatni határozattak mindazon közép- és főiskolák igazgatói, kik semminemű adatokat sem szolgáltatnak arra, hogy ez ügyben való jelentésüket a püspöki hivatal útján haladéktalanul küldjék be.

Minthogy a rimaszombati egyesült prot. gimnáziumból ily adatok még nem érkeztek be, felhivatik annak igazgatósága, hogy azokat minél előbb küldje be szuperrintendensi hivatalunkhoz.

e) A 49. számú pont alatt a középiskolák igazgatására, belrendtartására és fegyelmezésére vonatkozó szabályok terjesztetnek elő.

A szükséges észrevételek megtétele végett egyházkerületi tanügyi bizottságunknak adatnak ki.

f) Az 50-ik pont alatt, eléadatván az, hogy miután a gimnáziumokról kiadott évi értesítők, nagyon különböző, egymástól eltérő elvek és beosztás szerint szerkesztetnek, melyek miatt az egybevetés, az adatok összehasonlítása nagy nehézséggel jár és sokszor lehetetlen is: a gimnáziumok tanártestületei felhivatni határozattak arra, hogy e tárgyra nézve nézetüket terjeszszék elő az egyetemes tanügyi bizottsághoz, hogy így lehetővé tétessék az értesítők szerkesztésére nézve bizonyos schémát meghatározni.

A sárospataki gimnáziumi tanári kar felhivatik, hogy e célra közreműködjen s készítsen egy javaslatot, a mely szerint vélné magarészéről leghelyesebben szerkeszteni az évi értesítőket.

36. A báró Baldácsy alapítvány kezelő-bizottsága azon kérelemmel járul egyházkerületünkhöz, mint egyik társtulajdonoshoz, hogy miután azon 30,000 forint kölcsönt, melyet — mint folyó évi nyári gyűlésünk 26. számú jegyzőkönyvi pontjában elő van adva — az özvegy Baldácsy Antalnival kötött egyezség értelmében, a nevezett özvegy igényei teljes kiegyenlítése céljából, váltóra felvett jelzálogi kölcsönre akarja átalakítani: hatalmazza fel egyházkerületünk gróf Dégenfeld Imre bizottsági elnök, gróf Lónya y Menyhért bizottsági alelnök, báró Kochmeister Frigyes és Szilágyi

Sándor bizottsági tag urakat, hogy ezen 30,000 forintról szóló kötelezvényt aláírassák, s ugyan-ezen tőkének s $5\frac{1}{2}\%$ kamatainak a Tisza-Roff pusztai gyendai és pusztá fegyverneki ingatlanokra leendő bekebelezését megengedhessék.

Egyházkerületünk helyeslven a Baldácsy-alap kezelő-bizottságának ezen eljárását: felhatalmazza szuperintendensünket és főgondnokunkat, hogy a kívánt meghatalmazványt, a nevezett urak részére, az egyházkerület nevében aláírassák.

37. Szuperintendens úr jelenti, hogy 1878-ban az egyházkerület a Baldácsy alapítvány részére 200 frtot kölcsönképen előlegezett, ezt azonban 1879. végén, 19 frt. és 14 kr. kamatjával, az alapítvány visszafizette, mely 219 frt. 14 kr. aztán 1880-ban a megszorult lelkészek és tanítók közt kiosztván, s ezen kiosztásról szóló jelentés, jelen gyűlés folyama alatt, a segélyosztó választmány, valamint közgyűlésünk előtt is felmutattván:

jóváhagyó tudomásul vétetett.

38. Az alsózempléni egyházmegye, folyó évi szeptember 7-én Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 27-ik pontjában, a tokaji egyház előjáróinak azon folyamodványát, melyben az iskolai építkezések céljából örök áron eladott s a tokaji telekkönyv 1320 helyrajzi szám alatti Kis-Tokaj ujsor nevű gyepszélien helyezett 840 □ ölnyi területnek; ugyszintén az 52., 53. helyrajzi számú 46-ik számú belsőségnak összesen 800 frt. összegért történt eladásáról szóló adás-vételi szerződéseket, mellékleteikkel együtt, jóváhagyás végett, pártolólág terjesztvén föl:

Jóváhagyatik.

39. Ugyancsak az alsózempléni egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 16-ik száma alatt jelentvén, hogy Horkai Sándor karcasai tanítót, botrányos, erkölcstelen magaviselete s a tanítói hivatalra egyáltalában alkalmatlan és méltatlan volta miatt, hivatalától véglegesen s ítéletileg elmozdította.

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

40. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből, 21. és 32. jegyzőkönyvi sz. alatt, a harkányi fi- és leánytanítói díjlevelek 3—3 példányban,

s a tolcsvai lelkészi és tanítói díjlevelek szintén 3—3 példányban megerősítés végett beterjesztvén:

megerősítetttek.

41. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlésének 41-ik számú jegyzőkönyvi felterjesztésében, előadván azt, hogy az egyházmegyei kormány azon nézetben van, hogy a hozott jegyzőkönyvi határozaton felül, a tárgyalás folyama alatt, egyik és másik ügynél épen az egyházmegyék képviselői, mint a kik a tárgygyal közelebbről is ismerősök, adhatnak felvilágosítást: kéri azért az egyházkerületet, hogy engedtesse meg, az, hogy az egyházmegyék képviselőinek a fellebbezett ügyeknél, ha szavazati jog nem is, de a hozzászólhatási jog mindenestre adassék meg.

Az alsózempléni egyházmegyének ez ügyben tett felterjesztése mindenestre félreértésen és helytelen értesítésen nyugszik s tulajdonképen egy soha nem hozott határozat megváltoztatását kéri. Ugyanis egyházkerületünk a fellebbezett ügyek tárgyalásánál sohasem vonta meg az érdeklött egyházmegyék képviselőitől a hozzászólhatási jogát, sőt sok esetben maga kénytelen azoktól egy és más dologra vonatkozólag felvilágosítást kérni, hanem csakis azon nézetének adott, igen természetesen, kifejezést, hogy azok, kik már valamely ügyben elsőbíróságilag ítéletet mondanak, a fellebbvitelnél nem szavazhatnak.

42. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 25-ik számú jegyzőkönyvi pontjának másolatában, pártolólág terjeszti fel a golopi egyház azon kérelmét, melynélfogva az azon zsellér-házat

és kertet, melynek birtokába a kassai kir. törvényszék végzése által jutott s a melyért már a ház elége után biztosítási díj fejében 100 frtot kapott, 100 frtért eladhatta.

Az egyház kérelme megadatik, azon, az egyházmegye által is hangsúlyozott feltétel alatt, hogy a vételár és tűzkárbiztosítás fejében összesen 200 frtot tevő összeg, mint a hagyományozó nevét viselő külön tőke kezeltessék és takarékpénztárba helyeztessék.

- 43.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 19. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy Ábrahám Gyula, jelenleg harkányi elválasztott lelkészt, azon bántalmazásokér, melyekkel a választási ügy fellebbezése alkalmából szerkesztett iratában, részint a választási biztos tanácsbíró, részint a vizsgáló-bizottságot méltatlanul és kiméretlenül illette, a közgyűlés előtt ünnepélyesen bocsánatot kért és sajnálattal ismerte el, hogy az általa beadott fellebbezési irat valóban oly hangon volt szerkesztve, melyet egy lelkészhez maga is illetlennek tart s azt az első felizgatott indulat kifolyásának tekinti.

A sérelmi ügynek ily módon történt kiegyenlítése az egyházmegye kérelmére tudomásul vétetik.

- 44.** A felsőborsodi egyházmegye, folyó évi augusztus 30-án Parasznyán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 33-ik száma alatt, a sajó-szentpéteri egyház azon kérelmét: hogy 3 éves fitanitóságát állandósíthassa, addig is, míg a fitanító részére állandó lakhelyiséget szerezhetne és építhetne — pártolólág terjesztvén föl: annak díjlevelét is 3 példányban megerősítés végett bemutatja.

A kérelmező szentpéteri egyháznak, a fitanitóság állandósíthatása, az egyházmegye határozata szellemében, megengedtetik s díjlevele megerősítettik.

- 45.** Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyvének 4-ik száma alatt, a rakacca-szendi egyház azon kérelmét, hogy miután rendes lelkész-tanítót, a lelkészi díjminimum ki nem mutathatása miatt, nem birhat, helyettes lelkész-tanítót kér alkalmaztatni, pártolólág terjesztvén föl:

Az egyházmegye határozata, melyszerint három évet tűz ki az egyháznak a díjminimum kiegészítésére, s addig Kádár János szalonnai segédlelkészt rendelé be az egyházba, jóváhagyatik.

- 46.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése 27-ik számú jegyzőkönyvi pontjában. Szakal László, borsodi lelkész feljelentése folytán, azon vallássérelmi ügyet terjeszti elő, hogy Bitó Sebestyén, az edelényi róm. kath. hitközség ideiglenes plebános-helyettese, Borsod községben lakó Kovács Miklós, ref. vallásu atyának fiu gyermekét törvénytelenül megkeresztelvén, azt saját hitfelekezete tagjai közé be is anyakönyvezte.

E sérelemnek illető helyre való felterjesztésére szuperintendens úr kéretett fel.

- 47.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 26-ik számú jegyzőkönyvi kivonatában, ajánlólag terjeszti fel Bodnár András kazai lelkésznek az esketési anyakönyveknek egyöntetű s helyes vezetésére és a házassági okmányok kiállítására nézve tett indítványait.

Mint hogy az indítvány némely pontja épen azért, mert azt a törvény világosan is kívánja, különben is gyakorlatban van, némely pontja pedig az anyakönyv vezetésénél könnyen zavart idézne elő, az indítvány e helyen tudomásul vétetik.

- 48.** Ugyanazon egyházmegyéből, a szilvási egyház fellebbezési folyamodványában megváltoztatni kéri az egyházmegyének múlt évi szeptember 10-én Berentén tartott közgyűlésének 19. számú jegyzőkönyvi pontjában, a lelkész és tanítói díjak tárgyában hozott azon határozatát, mely a fizetés lejjebb szállítását nem engedte meg.

A felsőborsodi egyházmegye ítélete e fizetésügyben igazságos és méltányos lévén, az megerősített; a szilvási egyház pedig semmi elfogadható okot sem hozván fel az önkényesen szándékolt díjlevélváltoztatás mellett, fellebbezésével elutasították.

49. A felsőzempléni egyházmegye, folyó évi augusztus 24-én B.-Ujlakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 24-ik száma alatt, a kebelében történt lelkészi és tanítói változásokat és elhelyezéseket következőkben jelenti:

Stefán Mihály, csernahói helyettes lelkész, ugyancsak csernahói; Kozma Antal, gercselyi segédlelkész, ugyancsak gercselyi; Sztankovics Lajos, kis-bárii időtöltő lelkész, ugyancsak kis-bárii rendes lelkészé; továbbá:

Vágó Gyula, sátoralja-ujhelyi segédtanító, Mester István, ottani orgonista és leánytanító folyó év május havában történt elhunytá következtében, s.-a.-ujhelyi orgonista és fitanítónak választották és erősítették meg.

Tudomásul vétetik.

50. Ugyanazon egyházmegyéből olvastatott Tóth Pál volt szőlőskei s a folyó évi június 28-ik napján consistorialis ítélettel hivatalától elmozdított káplán-tanító folyamodványa, melyben kéri, hogy miután a szőlőskei egyház hívei neki még addigi papi fizetésével hátralékban vannak, addig míg ez teljesen be nem fizettetik a szőlőskei egyházat elhagyni ne legyen kénytelen; hogy továbbá Kovács Mihály, községi bíró, azért, hogy tőle a templomkulcsot elvette, megfenyítették; végre hogy az ellene vezetett nyomozathoz A—K és $\cdot/_{-5}$ alatt csatolt okmányai visszaadassanak.

A felsőzempléni egyházmegye utasított, hogy Tóth Pál volt szőlőskei káplán-tanító még kintlevő fizetését haladéktalanul szedesse be, s aztán az egyházkerület ítéletének érvényt szerezzen.

A községi bíró megbüntetésére vonatkozó kérelem elintézésére egyházkerületünk magát illetékesnek nem tartván, a kérelem ezen része elutasított; a kért okmányok azonban visszaadni rendeltetnek.

51. Az alsó-borsodi egyházmegye, Palkonyán folyó évi szeptember 15-én tartott közgyűlése jegyzőkönyve 8-ik száma alatt, a főiskolai számvevőszékre képviselőül Lengyel Sámuel világi tanácsbíróként nevezvén ki:

tudomásul szolgál.

52. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlésének 6-ik számú jegyzőkönyvi határozatában, pártolólá terjeszti fel a miskolci egyház azon kérelmét, melynélfogva az a néhány hónapig üresedésben levő egyik lelkészi állomás jövedelméből a szükösi pénztárt illető felét elengedni kéri.

Tekintve a miskolci egyház helyzetét, az újabb időben több irányban tett költségeit, kérelme megadatik.

53. Az ungi egyházmegye, folyó évi augusztus 31-én Csepelyben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 29. száma alatt, a kebelében megtörtént 3 éves tisztújítás eredményét jelenti, amint következik:

I. Az egyházmegyei elnökségre megválasztottak, az esperesi hivatalra: Szabó András, csicséri lelkész; segédgondnoki hivatalra: Bernáth Zsigmond.

II. Tanácsbírói hivatalra, egyházi részről: Németh Imre, nagy-dobronyi; Makkay Dániel, ungvári; Szabó József, eszenyi; Rásky Endre, vajkóci; Jakab István, kis-dobronyi; Virágh József, vajáni lelkészek. Világi részről: Bernáth Dezső, Gyöngyössy Pál, Berhelyi Ödön, Szomráky István, Kovács Károly, Gulácsy Károly.

III. *Jegyzői hivatalra*, főjegyzőül: Orémus Dániel, salamoni; aljegyzőkül: Pazar József, szelmenci; Szabó Endre, beési lelkészek. Világi részről: Fekésházy Miklós, Bernáth Zoltán. Tiszteletbeli világi tanácsbíróul: Horváth Dezső.

IV. *Az egyházmegyei pénztárnoki hivatalra*: Makkay Dániel, ungvári lelkész.

V. *Az egyházmegyei ügyvédi hivatalra*, rendes ügyvédül: Hegyi György; tiszteletbeli ügyvédül: Gortvay János, ügyvédek.

VI. *Az egyházmegyei népiskolai választmányba*, elnökökül: Kovács Károly, egyházmegyei tanácsbíró; Makkay Dániel, ungvári lelkész. Tagokül, világi részről: Bernáth Dezső, Horváth Dezső; egyházi részről: Ábrahám István, ágteleki; Homoky Antal, tarnóci lelkészek; Kertész János, kis-geőci; Szentimrey Ferenc, nagy-dobronyi tanítók.

VII. *Egyházmegyei pénzügyi választmányba*, elnökökül: Szabó András, esperes; Kovács Károly, egyházmegyei tanácsbíró. Világiak: Bernáth Dezső, Szomráky István. Egyháziak: Virágh József, Szabó József, egyházmegyei tanácsbírák. Jegyző: Orémus Dániel, egyházmegyei főjegyző.

Köztudomásúl vétetik. — Ezzel kapcsolatban:

54. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyve 13. száma alatt, a sátoralja-ujhelyi egyházkerületi közgyűlésre küldendő képviselőinek kinevezése alkalmából, előterjeszti, miszerint tudva levőleg ezen egyházmegye köztisztelő és szeretető segédgondnoka, Bernáth Zsigmond, aggkorával együtt járó gyakori testi gyengélkedései miatt, egyházkerületi közgyűléseinken már évek óta meg nem jelenhetvén: fölkerlte Kovács Károly egyházmegyei tanácsbíró, ki mint hivatalkorra nézve legidősebb világi tanácsbíró, kanonaink szerint különben is hivatva van őt az egyházmegye gyűlésein helyettesíteni, hogy jövőre, elmaradása minden eseteiben, az agg segédgondnokot egyházkerületi gyűléseinken is állandóan helyettesitse.

Tudomásúl vétetett.

55. Ugyanazon egyházmegye egyházkerületünknek folyó évi tavaszi közgyűlésében 61. szám alatt hozott határozatára vonatkozólag jelenti, hogy a szelmenci egyháznak, adóhátraléka törlesztésére az egyházkerület pénztárából adott 366 frt. 50 kr. összeget segélynek és nem kölcsönnek tekintette, és kéri egyházkerületünket, hogy ezen összeget — tekintettel az egyház igen nyomasztó anyagi helyzetére — szinte mint segélyt tekintse s visszafizetését ne kívánja.

Egyházkerületünk több ízben kijelenté, hogy ezen összeget a szelmenci egyháznak nyomasztó adóhátraléka törlesztésére s az egyház ingatlan vagyonának megmentése végett kölcsön gyanánt adta. Tekintetbe véve azonban a felterjesztésben előadott indokokat, kész ezen összeg felét, mint segélyt, a szelmenci egyháznak elengedni; felhívja azonban az egyházmegyét, hogy a másik felének mielőbbi befizetése iránt intézkedjék,

56. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése 40. számú határozatában, zokon veszi egyházkerületünk tavaszi közgyűlésében 116. szám alatt hozott azon határozatát, a melyben kimondja egyházkerületünk, hogy megvárja ezen egyházmegyétől, miszerint előnyösebb helyzetében jövőre nem veszi annyira igénybe egyházkerületünk sok oldalról zaklatott segélypénztárát, mint azt más, sokkal kevesebb segélyforrással rendelkező egyházmegyék igénybevenni hivatva vannak, mely ebbeli neheztelésének éles hangon ad kifejezést.

Egyházkerületünk nem akar ugyan legkisebb különbséget sem tenni egyik vagy másik egyházmegye között, s az ungi egyházmegyét koránt sem tekinti — mint az a felterjesztésben ki van fejezve — mostoha gyermekének; ily eljárás az egyházkerület méltóságával méltán ellenkeznék; azonban fennebb idézett határozatát most

is fentartja és pedig azon indokból, mivel szerény és nagyon könnyen kiapadható segélypénztára annyira igénybe van mindenfelől véve, a szükség és nyomor — kivált a jelen sanyaru időben — oly nagy, hogy méltán és joggal kérheti és figyelmeztetheti azon egyházmegyét, a mely megközelítőleg majdnem oly segélyösszeggel rendelkezik, mint maga az egyházkerület, hogy legyen a többi egyházmegyéknek édes testvére s ne igyekezzék a jótékonyság filléreit azoktól vonni el, kiknek arra égető szükségük van, s kik másnál, mint egyházkerületünknel, nem találhatnak oltalmat, támaszt és segédelmet.

Midőn ezeket tudomására adja egyházkerületünk az ungi egyházmegyének, figyelmezteti arra is, hogy ezután az egyházkerület iránt, mint felsőbbsege iránt, felterjesztéseiben illendőbb hangot használjon.

- 57.** Az abauji egyházmegyéből, a folyó évi augusztus 24., 25-ik napján Göncön tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 17., 18. számai alatt, a vajkóci, vílyi, pányi, alsó-, felső-láncai tanítói díjlevelek egy-egy példányban szintén megerősítés végett fölterjesztetvén:

megerősítetik.

- 58.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlésének 13-ik számú jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy Tóth Elek, Kovács József, Szathmáry Ferenc, Demeter Pál és Pandák Endre, már régebben alkalmazásban levő tanítók, letették a tanító-képesítő vizsgálatot, egyszersmind beterjeszti a vizsgálatról felvett részletes jegyzőkönyvet is.

Tudomásúl vétetik.

- 59.** Ugyanazon egyházmegye, egyházkerületünk folyó évi tavaszi közgyűlésében, 66. szám alatt hozott határozata értelmében, beterjeszti az állandó segélyre ajánlott pető-szinyei egyház anyagi állásáról szóló kimutatást s a lelkész díjlevelét.

Ezen okmányok szerint sem az egyház, sem a lelkész nem lévén oly nyomasztó helyzetben, hogy állandó segélyben részesíttetniök elkerülhetetlenül szükséges lenne: kérelmük nem teljesíttetik; időnként azonban, ha az egyházmegye által erre ajánlatni fognak, a körülményekhez képest segélyben részesíttethetnek.

- 60.** A tornai egyházmegye, folyó évi szeptember 6—7. napjain Bodva-Lenkén tartott közgyűlésének 19-ik számú jegyzőkönyvi pontjában, Kódi Dániel lelkész feljelentése folytán, orvoslás eszközlése végett, azon vallássérelmi esetet terjeszti fel, melynélfogva Derbesz József, szilvási plebános, Bálint János, szilvási lakos ref. apának kevéssel halála után, Forgács Mária, római kath. nejétől született fiugyermekét megkeresztelte, sőt, a gyermek később meghalván, azt római kath. szertartás szerint el is temette.

E vallásügyi sérelemnek, orvoslás végett leendő felterjesztése szuperintendens urra bizatik.

- 61.** Az erdélyi, tiszántúli, dunamelléki és dunántúli ref. egyházkerületek utóbbi gyűléseinek jegyzőkönyvei; valamint
- 62.** A gimnáziumi tanterv s rendtartási, tanárképzési és képesítési szabályzatnak, a magyarországi ref. egyház egyetemes tanügyi bizottsága által javaslatba hozott s a dunántúli ref. egyházkerület Rév-Komáromban tartott tavaszi közgyűlése alkalmával módosított szövege; ugyszintén a
- 63.** A tiszai ágostai hitv. egyházkerület népiskolai tanterve, s végül
- 64.** Teutsch György Dániel, erdélyi ágostai hitvallásu szász püspök által, azon egyházkerület folyó 1880. évi január hó 17-ik napján Nagy-Szebenben megnyitott „Tizedik országos gyűlésének“ német nyelven szerkesztett jegyzőkönyve, egyházkerületünknek hitrokoni melegséggel megküldetvén:

A testvéries egyetértés folytonos föntartása szempontjából velünk közlött mind-ezen kiadványok hálás köszönettel fogadtattak, s közérdekű tartalmuknak készséges megfigyelése mellett, megőrizésül, egyházkerületünk levéltárába letétetni határozattak.

65. Az ez alkalommal fölszentelt ifju lelkészek oklevelei kiosztásával megbízott választmány jelenti, hogy az azok által szabályszerűleg befizetni kellett illetékekben, jelesen :

az egyházkerületi papi özvegy-árvtárba begyűlt	54	frt.	60	kr.
a sárospataki főiskolai könyvtárra	17	„	—	
a szépművészeti muzeumra	6	„	80	„
Összesen	78	frt.	40	kr.

Tudomásul vétetvén, a befizetett összegek az illető pénztárakba átszolgáltatni határozattak.

A fölavatott ifju lelkészek közül azonban Csordás Dániel, m.-csáthi lelkész, a papi özvegy-árvtárba a belépti illetőséget azon oknál fogva nem fizetvén be, mert azt állítólag az egyházmegyén már befizette; utasittatik az egyházkerületi dékáni hivatal, hogy az illető egyházmegyéből ily címen történt befizetések jegyzékét tekintse át, s ahoz képest az állítólagos befizetést vagy annak kimaradását lehetőleg hozza tisztába.

66. A magyarországi méhészeti egyesület nevében, ennek elnöksége egy átiratban fölkéri szuperintendensi hivatalunkat, hogy a hatósága és kormányzása alatt lévő papnöveldekben, továbbá a felekezeti fi- és nőtanító-képezdekben a méhészetnek rendes tantárgyúl fölvételését ajánlaná, s ezen intézkedést már a következő 18⁸⁰/₈₁-ik tanévben léptetné életbe, gyakorlati kézikönyvül ajánlván erre Krisch Jánosnak „Az okszerű méhészet elemei“ című pályakoszoruzott művét.

Ezen ügy, miként a népiskolatanítóknak, úgy a papi hivatalra készülő ifjak tanításával foglalkozó tanároknak, a gyakorlati lelkészet előadásánál, figyelmébe ajánltatik.

67. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi bizottság nevében. Bizony Ákos egyházkerületi ügyész által beadott jelentése a bizottságnak, a szuperintendensi hivatalt illető perkupai és szalonnai birtokok vételáráról s egyéb érdekekről szóló számadások megvizsgálása tárgyában, melyszerint kimutatatik, hogy

a szalonnai és perkupai apró részbirtokoknak, az 1870-ik évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 10. számú m) betű alatt foglalt s azon gyűlésben jóváhagyott vételára	13453	frt.
tagosítási és malom-javításra tett költségek	1709	frt. 60 kr.
számadás alatt maradt	11743	frt. 40 kr.
Az eladott szalonnai és perkupai birtokok után földtehermentesítési papirok s szőlőváltási kötvények	1490	frt.
melyhez hozzáadva a vételárból számadás alatt maradt	11743	frt. 40 kr.
lesz a főösszeg	13233	frt. 40 kr.

Ezen számadási jelentés jóváhagyó tudomásul vétetvén, szuperintendens úr, a perkupai és szalonnai birtokok vételára s a nevezett birtokok után kiadott érték-papirokra vonatkozólag, a további számadás és felelősség terhe alól fölmentetik; buzgó és lelkiismeretes eljárásáért nekie hálás elismerés és köszönet szavaztatik. Az összes 13233 frt. 40 krt tevő értékek számadása pedig jövőre szuperintendens úr által, további megőrzés és kezelés céljából, az egyházkerületi világi pénztárnoknak, a pénzügyi választmány közbejöttével, átadatni határozattott.

68. Schmidt Sándor, mint a magyar földtani társulat titkára — hivatkozással a magyar királyi vallás- és közoktatási minisztériumnak 1880. ápril hó 15-én kelt 10,435. számú rendeletére — meg-

küldvén a jelzett társulati kiadványokat, kéri ezeket az illető középiskolákhoz hivatalból eljuttatni; egyszersmind a földtani társulatot s ennek nemes céljainak előmozdítását, egyházkerületünk pártfogó figyelmébe ajánlja.

A küldemények szives köszönettel fogadtatván, lelkészeink, tanáraink és tanítóink felhivatnak, hogy igyekezzenek hathatós támogatásukkal a hazai földtani társulatot tudományos törekvésekben minden készséggel és erélylyel támogatni.

69. Olvastatott a sárospataki főiskolai tanügyi bizottság folyó évi szeptember 24-ik napján tartott gyűlésének 2-ik számú jegyzőkönyvi kivonata, melyben előadja, hogy ámbár az új tanterv mielőbbi életbeléptetésének utjába, részint az új átdolgozást igénylő némely tankönyvek elkészítésének szüksége, részint a rendszerváltozással járó átmeneti nehézségek, paedagogiai tekintetben is, némi akadályt gördíteni látszanak, mindazáltal a tanári karral egyetértőleg felhívja egyházkerületi közgyűlést arra, hogy már ez alkalommal tegye meg a szükséges előkészítő lépéseket arra nézve, hogy az alapjában már elfogadott, de részleteiben mindenestre rendszeresebb kidolgozást, helyzetszerű további módosítást igénylő gimnáziumi tanterv átvizsgálattván, fokkonkint s lehetőleg már a jövő iskolai évvel életbeléptethető legyen.

Minthogy az egyházkerület, a tanügyi bizottság beadott előterjesztéséből, nincsen részletesen tájékozva a felől, hogy melyek különösebben azon pontok és részletek, melyek a szóban forgó tanügyi előterjesztésben és tantervben még tüzetesebb átnézést és netalán való javítást igényelnek; melyek azon anyagi és másnemű akadályok, melyek a tanterv keresztülvitelének utjába állanak: az egész dolgot azon utasítással teszi vissza a tanügyi bizottsághoz és tanári karhoz, hogy vegye azt még egyszer tüzetes tanulmányozás alá s adjon feleletet a fentebb megnevezett kérdésekre; mert csak így lesz képes egyházkerületünk határozni arra nézve, hogy mikor és mily módosításokkal léptethető életbe az új tervezet?

70. Olvastatott Zsoldos Benő, sárospataki gimnáziumi igazgatónak, a főiskolára vonatkozó jelentése, melyben tudatja, hogy a sárospataki ref. főgimnáziumban a javító- és pótvizsgálatok a folyó 18⁸⁰/₈₁-ik iskolai év elején, folyó 1880-ik évi augusztus hó 30—31-ik napjain tartattak meg a következő rendben:

Augusztus hó 30-án javítottak s pótvizsgálatot tettek az I. és II. osztálybeliek, délután pedig a III. és IV. osztálybeliek.

Augusztus hó 31-én délelőtt javítottak az V. és VI. osztálybeliek, délután pedig a VII. osztálybeliek s azon ifjak, kik a múlt iskolai év végén tartott érettségi vizsgálaton egy és két tantárgyból, folyamodás útján nyert engedély alapján, javító-vizsgálatra bocsáttattak.

Eképen a különböző vizsgálatokra kiszabolt időnek, a szünidőből való megtoldása mellett, a vizsgálatok rendben s kellő szigorúsággal tartattak meg.

A fölvételi és magánvizsgálatok folyó évi szeptember hó 1—5. napjain, iskolai szabályaink szoros szemmeltartása mellett mentek végbe.

Tanintézetünkbe a folyó iskolai év elején szeptember hó 9-ik napjáig 147 új tanuló lépett. A múlt 187⁹/₈₀. iskolai év elején, 1879. szeptember 9-ik napjáig belepert új tanuló 175, tehát 28-cal több, mint a folyó iskolai évben.

A progimnáziumba belépett szeptember 9-ig a folyó évben 27; a múlt iskolai évben ez időpontig 25, tehát kettővel kevesebb, mint a folyó iskolai évben.

Beiratott a progimnáziumba és a nyolc gimnáziumi osztályba a folyó iskolai év elején 599, a múlt iskolai év elején 643. A létszám apadása 44.

Megjegyzendő, hogy a múlt iskolai év teljesen megállapodott létszámával szemben, a folyó iskolai év elején még a létszám növekedésére van kilátás.

Végül megemlíti, hogy a gimnáziumban és a progimnáziumban, a múlt iskolai évben megállapított órarend s az érvényben álló tanrend szerint, a tanítások folyó szeptember hó 6-án megkezdettek.

Jelentése tudomásul vétetik.

- 71.** Sarlai Pál, a détér-ajnácskői birtok vevője, azon kérelmét terjeszti egyházkerületünk elé, hogy miután ő a birtok vételárát a kitűzött határidőnél sokkal előbb teljesen kifizette: a még hátralevő 250 frtot tevő kamattartozásának fele engedtessek el.

Egyházkerületünk csak fele részben lévén ezen összeg tulajdonosa, de a kérelmet sem találván indokoltnak: azt nem teljesítheti.

- 72.** Olvastatott Csider Károlynak a détér-ajnácskői birtokügyekre vonatkozó jelentése, illetőleg az utolsó 1879-ik évi június 20-án kelt számadása óta kezelt pénzekről, illetve bevételek és kiadásokról beterjesztett számadása, melyszerint ezen birtokból

Összes bevétel volt 844 frt. 42 kr.

Kiadás 743 frt. 65 kr.

A kezeinél maradt pénztármaradvány . 100 frt. 77 kr.

Csider Károly urnak, ez ügyben már annyiszor tanusított buzgalmaért s lelkiismeretes eljárásáért, elismerés és köszönet szavaztatván: ujlag fölkéretik, hogy e birtokügyben még hátramaradt teendőkre nézve gondozó figyelmét továbbra is terjeszse ki, s egyházkerületünk érdekeinek mint eddig, úgy jövőre is legyen buzgó és erélyes előmozdítója.

Gazdasági választmány pedig utasíttatik, hogy ha e birtokügyben, s ezen jelentések folytán időközileg halasztást nem szenvedhető előleges intézkedések szüksége forogna fenn, azokat, a megbízott Csider Károly urral egyetértve, tegye meg, s azokról jelentését jövő tavaszi közgyűlésünkre terjeszse fel.

- 73.** A főiskolai tanügyi bizottság, folyó évi szeptember 24-én tartott ülése jegyzőkönyve 1-ső száma alatt, jelentést tevén a főiskolai közegészségi állapotról, abban a főiskolai orvos előterjesztése alapján kiemeli különösen a járványos himlőnek a főiskolai ifjúság körében ujabban és pedig komoly alakban tapasztalt föllépését, s hogy azonban erre nézve a szükséges és szigorú óvintézkedéseket az iskolai kormányzat megtette s jövőre is mindent elkövet, hogy a szülők aggodalmait, az időnként netalán meg-megújulandó járvány esetére, lehetőleg megszüntesse:

Megnyugtató tudomásul vétetik.

- 74.** Olvastatott Baczoni Lajos, rendkívüli jogtanárnak, a főiskolai tanügyi bizottság 1880. évi szeptember hó 25-én tartott üléséből is pártolólág fölterjesztett azon kérvénye, melyben előadja, hogy a kolozsvári tudományos egyetemen az első államtudományi tudori szigorlatot sikerrel letévén, ugyanazon szakbeli, második és egyszersmind utolsó szigorlat letehetése végett is, már a következő október hó elsőbb napjaira kilátásba van reá nézve helyezve, hogy kinyerendő oklevelével kezében, rendes jogtanárrá való előmozdittatása megszabott feltételeit teljesítetteknek tekintheti s mindezen tekintetknél fogva elsőben is, a tanári nyugdíjintézetbe bejuthatása céljából, honnan mint rendkívüli tanár, eddigelé súlyos anyagi veszteségével kizárva maradt; továbbá, mert a tudori oklevél megszerzésével járó s közel 140 forintra tehető vizsgálati és egyéb díjak s úti költségek, folyó fizetése mértékét túlhaladván, reá nézve elviselhetlenek. Valamint, hogy amennyiben jelen minőségben való tanári működésének anyagi eredménye gyanánt, már eddig is 2000 frt. megtakarítás hárult a főiskola pénztárára: kéri

a főiskolai főgondnokságot fölhatalmaztatni arra, hogy már legközelebb kinyerendő oklevelének időközben való bemutatása esetében, azonnal, ujjabb közgyűlés bevárása nélkül, mi valószínűleg csakis a jövő évi május hava elején következhetnék be, mondatnék ki rendes jogtanársága

s azon hónap első napjától számítva, melynek folyamán oklevele bemutatása történni fog, részére a rendes jogtanári fizetés is folyóvá tétethessék. Végül, hogy a legmérsékeltebb arányban fölszámított költségei fedezésére 300 frt. segélyösszeg szavaztatnék meg s utaltatnék ki.

Folyamodó kérelmének első részére, a főiskolai tanügyi bizottság ajánlásának figyelembe vételével, határoztatik, hogy ha Bacsoni Lajos időközben a jogtudori vizsgát leteendi, fölhatalmaztatik a főiskolai főgondnokság arra, hogy a tudori oklevél bemutatása után, Bacsoni Lajos tanár, rendes tanári fizetését azonnal folyóvá tegye.

A mi kérelmének másik részét illeti, hogy t. i. a tudori vizsgájának letételére fordított tetemes költségeinek némi pótlására, az egyházkerület 300 frtot segélyképen adjon: ezen kérelem a jövő szeptember napkor összeülendő főiskolai számvevőszékre tételük át a végett, hogy tekintetbe véve a főiskola pénzügyi állapotát, egyszersmind a kérelem indokait, adjon véleményt a jövő tavaszi gyűlésünkre az iránt, hogy mennyiben és mi alapból lenne teljesíthető folyamodó tanár kívánsága?

75. Dezső Lajos, sárospataki államképezdei igazgató, jelenti, miszerint az egyházkerületi jótéteményes képezdészek közül 6 egyén végezte be a képezdét s vár állomásra, kettő Sárospatakon, négy odahaza, a szülei háznál. Ez alkalommal továbbá azt is jelenti, hogy a jelen iskolai évre 10 harmadéves, 9 másodéves és 19 elsőéves növendék jelentkezett egyházkerületi jótéteményre, tehát összesen 36 egyén.

E jelentés megnyugtató tudomásul vétetvén, mindezen növendékek névjegyzéke a főiskolai közigazgatói hivatalnál nyilvántartatni rendeltetik. Az esperesi hivatalok pedig ezennel fölhivatnak, hogy képezdét végzett növendékeinknek, az esetleg egyházkerületünkben megürülendő tanítói állomásokra lehető alkalmaztatását eszközöljék.

76. Molnár Ferenc, IV-ed éves theologus, ki a császár kir. főhadparancsnokság által a 34-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága útján három éves katonai szolgálatra Kassára rendeltetett be, kéri a tényleges katonai szolgálat alól lehető mentesítésének, az egyházkerület által leendő eszközöltetését.

Szuperintendens úr megtévén ez ügyben a kellő lépéseket, alaposan reménylhető a kívánt siker. Nevezett theologus pedig, ki szabadulása esetében, nehogy pályája folytatásában ez által is még tovább akadályoztassék, azon kivételes kedvezményben fog részesíttetni, hogy a netalán törvényes időn túl bármikor történendő jelentkezése nem fogja akadályozni a theologiai tanpályára ujlag s időközben is lehető fölvételét.

77. Meczner József úr levelében tudatja, hogy soknemű elfoglaltatása miatt, a tanügyi bizottsági tagságot legjobb akarata mellett sem fogadhatja el.

Tudomásul vétetik.

78. Olvastatott az egyházkerületi felsőbb leánynövelő-intézet jövő szellemi és anyagi szervezetére vonatkozó s a folyó évi nyári közgyűlésünk 12-ik jegyzőkönyvi pontjában kiküldött bizottság által beadott javaslat.

Ezen javaslatban a bizottság azon kétségbevonhatatlan, egyházkerületünk által már fennebb idézett határozatában is kimondott elvből indulva ki, hogy a növelés nagyfontosságú ügyét, nekünk protestánsoknak, kezünkől kiadni nem szabad, hanem szemben azon áramlatokkal, illetve szemben azon mozgalmakkal, melyek e tekintetben a vallásfelekezetek között, a társadalom minden rétegében megindultak, azt tehetségünk szerint felkarolni s nevelő-intézetünket lehetőleg oly széles alapra fektetni, s a tanítást oly olcsóvá tenni kötelességünk, hogy annak költségeit szegényebb hitsorsosaink, különösen lelkészeink és tanítóink is megbirhassák: intézetünk jelenlegi szellemi és anyagi állapotának felsorolása mellett oly tervet terjeszt elő, melyszerint az intézet egyrészt, egy a miskolci egyház által berendezendő elemi leányiskolával kiegészítve, a kellő tanerőkkel felszereltessék, másrészt egy tápintézet — női convictus — felállításával a tanítás olcsóvá tétessék.

Mely ezen célokra szükséges anyagi eszközöket, illetve a tandíj s egyéb befolyható jövedelmek számításba vétele mellett még fedezetleneket, úgy látja a bizottság megszerezhetőnek, hogy egyházkerületünk egyházaira évenként lélekszámuk arányában fizetendő s minden lélekre egy krajcárban megszabandó adó vetessék.

Egyházkerületünk, mint már nyári közgyűlésében, úgy most is ismételve kimondja, hogy a nőnevelés ügyét közérdeknek tekinti, s ennél fogva felsőbb leánynevelő-intézetét minden áldozattal fentartani kívánja. Mielőtt azonban ezen tervjavaslat érdemébe bocsátkoznék, ezen javaslatot az egyházmegyék birálata alá kívánja bocsátani; azért azon utasítással teszi át azt az egyházmegyékhez, hogy erre vonatkozó indokolt véleményeiket, esetleg javaslataikat, jövő tavaszi közgyűlésünkre adják be, kijelentvén a közgyűlés, hogyha egyik vagy másik egyházmegye nem nyilatkoznék is, az egyházkerület mindenesetre a javaslat felett érdemleges határozatot fog hozni.

Addig is azonban, a nyári közgyűlés 12-ik számú határozata értelmében, az elnökség aláírásával ellátott kérések is ki fognak bocsáttatni, s az egyházak felhivatnak, nyújtandó segélyeiknek már a visitatio alkalmával leendő beadására.

- 79.** A rimaszombati prot. egyesült gimnázium 187⁸/₉-iki tanévről szóló értesítője közöltetvén, tudomásul vétetik.
- 80.** Indítványoztatván, hogy amennyiben a legújabb életbeléptetett országos büntetőtörvény a lelkészeket hivatalos teendőikben sok oldalról érinti, s annak egyes pontjainak esetleg történhető áthágása reájuk sok kellemetlen és súlyos következtetéseket vonhatna: ezen büntetőtörvénynek a papi hivatalra vonatkozó cikkelyei s §-ai szedetenének össze s tájékoztatóul, a szuperintendensi hivatal által azokhoz csatolandó utasításokkal együtt, közhasználatra adatnának ki.

Ez indítvány elfogadtatott s az országos büntetőtörvénynek a papi teendőkre vonatkozó cikkelyei és §-ai összeszedésével s azoknak a lelkészek használatára leendő kibocsátásával megbizatnak szuperintendens úr elnöklete alatt Bernáth Elemér, felsőzempléni egyházmegyei segédgondnok és Bizony Ákos, egyházkerületi ügyész; utasítatván, hogy ez ügyben, a felette sürgető szükséghez képest, mielőbb járjanak el.

- 81.** Szuperintendens úr azon körülmény indokából, hogy sem jegyző, sem más oly hivatalos egyén nem lévén közelében, a kinek segélyét az egyházkerületi levéltárnál, az esetenként fölmerülő szükséghez képest, az ügyiratok s egyéb hivatalos okmányok kikeresésében s kezeihez szolgáltatásában igénybevehetné: kéri, hogy egy oly tiszteletbeli világi jegyző választatnék melléje, ki állandóul Miskolcon lakik, s e tisztek teljesítésével megbizatnék.

Ily tiszteletbeli egyházkerületi világi jegyzővé, ki egyszersmind gyűléseinken a rendes jegyzői teendőkkel is meg leend bizva, Molnár Bertalan, Borsodmegye első tiszti aljegyzője, egyhangulag megválasztatott, s erről jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni, illetőleg e közbizalmi, szerény állás elfogadására fölkéretni határoztatott.

- 82.** Az orsovai 6 év előtt alapított új egyház, az általa építtetni célbavett templom eddigi pénzalapjának nevelésére, újabb könyöradomány-gyűjtésének eszközzésére hívja föl szuperintendensi hivatalunkat. Nevezett egyház, e célból a közhirdetés útján segélyezendő egyházak közé, még ez év folyamára fölvetetni határoztatik.

- 83.** A b.-keresztúri egyház, országszerte hirdetés végett, magát ajánlatni kéri, kérést ívét is beküldvén. Szuperintendens úr megbizatik, hogy folyamodó egyházat e célból a testvér-egyházkerületeknek ajánlja.

84. Török István, lácai ref. lelkész, eléadván azt, hogy a legközelebbi egyházkerületi egyházi algonokai hivatalra történt szavazás alkalmával, a lácai egyház azért nem adta be szavazatát, mert őt lesúlytó szomorú családi körülményeiből származó aggodalmai annyira elfoglalták, hogy a szavazást elfeledte megejteni. Ezen az okon kéri azért, a szavazás be nem adása miatt, törvényeink értelmében rászabott büntetés elengedését.

Tekintve folyamodónak felhozott szomorú családi körülményeit, kérelme megadatik, neki kivételképen a 2 frt. büntetéspénz elengedtetik.

85. Olvastatott Zombori Gedő, megyaszói lelkész előterjesztése, melyben „a tiszáninnyi egyházkerület” címen megindítandó irodalmi vállalat szerkesztésére és kiadására hívja fel az egyházkerület figyelmét, részletesen eléadván az irodalmi vállalat tervrajzát és kiadási költségeit is.

E tervezet, átnézés és véleményezés végett, a sárospataki főiskolai irodalmi körhöz tétetik át.

86. Olvastatott Horváth Gyula, balmaz-ujvárosi tanító-káplán folyamodványa, melyben felmutatván bizonyítványait s eléadván azt, hogy miután az ottani egyházmegyében a kanonika visitatio rendszeren összeesik a Sárospatakon tartatni szokott nyári lelkészképesítési vizsgálatokkal, neki, mint tanító-káplánnak, ezen időben hazulról távoznia nem lehet, kéri, hogy kivételesen engedjék meg, hogy a második lelkészi vizsgát Sárospatakon, a legközelebbi szentpálnapi alkalommal letehesse.

Tekintve azt, hogy folyamodó az első vagy is bekebelezési vizsgát, mint a sárospataki főiskola egykori növendéke, nálunk tette le s bizonyítványai rendben vannak, kivételesen megengedtetik, hogy a kért második lelkészi vizsgát a legközelebbi szentpálnapi alkalommal Sárospatakon letehesse.

87. Szabó Klára, néhai Szabó József árva hajadon leánya, folyamodványában eléadván, hogy édes atyja a csepelyi egyházban halván el, a papi özvegy-árvatári illetőségét az ungi egyházmegyétől kapta ki; minthogy ez azonban rá nézve sok alkalmatlansággal jár, kéri, hogy illetőségét ezután a felsőzempléni egyházmegyétől vehesse ki.

Folyamodó kérelme megadatik.

88. Felvétetett a kis-dobszai egyház némely tagjainak felebbezési kérvénye, a Rigó József lelkész elleni panasz folytán, az alsózempléni egyházmegye ítélete ellen.

Minthogy ezen felebbezvény nem az illetékes egyházmegyéhez lett beadva s nem az által terjesztetett be, hanem szabályellenesen közvetlenül az egyházkerületre adatott be, az tárgyalás alapjául el nem fogadtatik.

89. Olvastatott az agárdi egyház hiveinek felebbezvénye, az alsózempléni egyházmegye határozatára vonatkozólag, melyben Rác Ábrahám lelkészük ellen új vizsgálatot kérnek.

Ezen az illetékes egyházmegye mellőzésével közvetlenül egyházkerületünkre beadott felebbezvény az alsózempléni egyházmegyéhez azon utasítással tétetik elintézés végett vissza, hogy hozott határozatát panaszolkozókkal szabályszerűen közölve s őket felebbezési jogukra figyelmeztetve, ha a szabályosan közölt határozat ellen felebbezéssel élnének, akkor terjeszse az ügyet felszerelve egyházkerületünkre.

90. Olvastatott K. Pap Józsefnőnek a gömői egyházmegye által pártolólág felterjesztett folyamodványa, melyben kéri, hogy miután férje, volt runyai pap, az egyházkerületi özvegy-árvatár III-ik osztályú részvényesei közé belépett, bár runyai lelkészi állomásáról lett lemondása folytán a tagsági díjat fizetni megszűnt: kegyelemből vétessék fel ezen tár III-ik osztályú segélyezettéi sorába.

Ezen kérvény a dékáni hivatalnak oly utasítással adatik ki, hogy járjon végére annak, mikor lépett be folyamodó férje az özvegy-árvatárba, mit és mennyit fizetett abba, s aztán a K. Pap József által befizetett összeget adja vissza folyamodónak.

- 91.** A majomi építkező leányegyház és az imolai tetemes adóssággal terhelt egyház, országos könyöradománygyűjtés engedélyezését kéri kieszközöltetni s arra ajánlatnak a gömöri egyházmegye által.
Kérelmük szuperintendensünkhöz oly felhívással tétetik át, hogyha lehetséges, sziveskedjék ezen egyházak részére a könyöradománygyűjtés engedélyezését kieszközölni.
Ezen okmányok szerint sem az egyház, sem a lelkész nem lévén oly nyomasztó helyzetben, hogy állandó segélyben részesítettniök elkerülhetetlenül szükséges lenne: kérelmük nem teljesítettik; időnként azonban, ha az egyházmegye által erre ajánlatni fognak, a körülményekhez képest, segélyben részesíthetnek.
- 92.** Államsegélyért folyamodnak és arra az egyházmegyék által ajánlatnak:
Abaújból: Sárkány Albert, buzitai tanító.
Alsó-borsodból: Petyke Mihály, onodi és Fekete József, böcsi tanító.
Ungból: az eszenyi tűz által károsult egyház és annak lelkésze.
Kérvényeik az államsegélyosztó bizottsághoz tétetnek.
- 93.** A hollandi gyámtárból segélyre ajánlatnak:
Felső-borsodból: az abodi leányegyház és Onody István, meszesi lelkész.
- 94.** Bármely tárból segélyt kérnek és arra az egyházmegyék által ajánlatnak: a felső-kelecsényi és hegymegi tűz által sújtott; a tiszta-tokaji iskolát építő; valamint a hotykai szegény egyház; továbbá Komáromi János, hivatal nélküli lelkész; Rác Ábrahám, agárdi és Péter József, szőlős-ardói lelkész; valamint özvegy Kaposi Györgyné, özvegy Ágoston Sándorné és Molnár Pálné, lelkészözvegyek; nemkülönbén Urbán Ábrahám, szőlős-ardói; Ruczik János, f.-gagyi; Nagy János, lénárdfalvi és Fábrián János, nyugalmazott mártonfalusi tanító s Szekeres Mihály, volt ondi tanító özvegye.
Mindezek kérvényei a segélyosztó küldöttséghez tétetnek.
- 95.** Balsai István özvegye, férjének a hollandi pénztárból kölcsönzött 100 frt. tartozását elengedtetni kéri.
Kérelme a pénzügyi választmányhoz tétetik.
- 96.** Magyar István, vásárhelyi tanító, 50 frt. kölcsönt és 50 frt. segélyt kér.
Kérelme, kölcsönre vonatkozó részében, a pénzügyi választmányhoz, segélyre vonatkozó részében pedig a segélyosztó küldöttséghez tétetik át.
- 97.** Folyó évi sárospataki nyári közgyűlésünkben a főiskolai gazdasági választmányba, a hiányzó tagok helyett, Rik Gusztáv és Ujlaki István sárospataki polgárok választattak meg, mely választás azonban tévedésből azon gyűlés jegyzőkönyvéből kimaradván,
pótlólag ide iktattatik.
- 98.** Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.
- Jegyzették: *Bálint József*, egyházkerületi főjegyző, a 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 38, 39, 40, 44, 45, 49, 51, 53, 54, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 72, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 97, 98;
Mitrovics Gyula, egyházkerületi aljegyző, a lelkészavatási ünnepélyt s az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 23, 24, 25, 26, 27, 34, 35—a), b), c), d), e), f), 41, 42, 43, 46, 47, 48, 52, 58, 60, 69, 70, 77, 84, 85, 86, 87;
Debreczeni Bertalan, egyházkerületi világi jegyző, a 9, 10—I. a), b), c), d), e), f), g), h), II. a), b), c), d), 11.—I. II., III.—a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), m), IV., V., 12, 15, 16, 17, 36, 50, 55, 56, 59, 71, 78, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96-ik pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. Szuperintendens úr a gyűlést megnyitja.
2. Idősb báró Vay Miklós, főgondnok és báró Vay Béla, alsóborsodi segédgondnok urak, meg nem jelenhettek.
3. A világi elnökség helyettesítettik.
4. A képviselők igazoltatnak.
5. Bernáth Elemér, elválasztott felsőzempléni egyházmegyei segédgondnok, esküjét leteszi s székét elfoglalja.
6. Elnöki jelentés a konventről.
7. A lelkészválasztási törvények módosítatnak.
8. A sárospataki államképezdében a vallástanításra vonatkozó tanterv.
9. Egyházkerületi gyűlési házszabályok.
10. A főiskolai gazdasági választmányi elnök jelentése:
 - I. a) a tanári kar által elkészített tanügyi előterjesztés kinyomatása;
 - b) a képezdei tőkék állásának kimutatása;
 - c) a szépészeti muzeum körüli javítás;
 - d) Bódogh Károly téglagyári ügye;
 - e) Molnár István siremléke;
 - f) a leégett katonai kórház falainak részben kiépítésére tett ajánlkozás;
 - g) Fráter Sándor haszonbérhátrálékának kifizetése;
 - h) a tűzoltó-egylet alakulása ügyében.
 - II. A gazdasági választmány jegyzőkönyvéből:
 - a) a Kun-féle birtok kibérelésére ajánlkozás;
 - b) a Horváth Mária-féle alapítvány egyrészének 8°/_o-ra elhelyezése;
 - c) a Bugoti-féle birtok eladhatása;
 - d) a tápintézet állása.
11. A főiskola anyagi ügyei megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése:
 - I. a magtár állása és a Kiss Ferenc ügye;
 - II. a Geőcze-per állása;
 - III. kimutatás a főiskola kamatozó tőkéiről, s javaslatok és indítványok: a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), m);
 - IV. a jogigazgató számadásairól;
 - V. küldöttség a tavaszi gyűlésre bővebb jelentést ígér.
12. E küldöttségbe Bernáth Elemér helyett Dókus Gyula választatik.
13. A főiskolai számvevőszékre, az egyházmegyék részéről alkalmas képviselők küldendők.
14. A főiskolai költségelőirányzaton felül utalványozásnak nincs helye.
15. A Bihari Imre emortualis angáriája iránti intézkedés.
16. Nagy Gedeon örökösei kötvényeik kicserélésére megsürgettetnek.
17. A „Fonciére“ pesti biztosító-intézettel kötött szerződés ügye.
18. A tornai egyházmegye papi árva-nyugdíjintézet tervjavaslatára az egyházmegyék véleménye beváratik.
19. A sajó-hidvégi egyház panaszja a Hernád szaggatásait illetőleg orvosoltnak jelentetik.
20. A főiskolai ifjusági tűzoltó-egylet alapszabályai beváratnak.
21. A főiskolai ellenőri hivatal betöltésére, véleményadással a főiskolai számvevőszék bizatik meg.
22. Beszterczey Ferenc barancsi plebános ellen emelt panasz orvosolva nincs.
23. A vallás- és közoktatási minisztérium intézvényei:
 - a jogakadémiák;

24. Ugyanazon minisztérium Zágroczy Gyula zemplénmegyei tanfelügyelővé lett megerősítettése ;
25. " " az egyházi tanügyi alapítványi hatóságok által kiállított vagy hitelesített okiratoknak további hitelesítése, a német birodalommal kötött szerződés ügyében.
26. " " a budapesti állami közép-ipartanoda szervezete ;
27. " " az „Ipariskola“ című füzetek ;
28. " " tanfelügyelők kinevezése ;
29. " " a felső-redmeci és monoki egyházak részére Ő felsége által tett adományozások ;
30. " " Soltész György krasznik-vajdai r. kath. plebános elleni panasz elintézése ;
31. " " az 1881-iki népszámlálás ;
32. " " a népoktatásról szóló statisztikai munkálatok tárgyában kiadott utasítás ügyében.
33. Nagy Péter, erdélyi püspök a moldva-oláhországi missio ügyét kiválóan figyelembe vétetni kéri.
34. A budapesti juniusi konvent jegyzőkönyve bemutatattatik.
35. Az egyetemes tanügyi bizottság bemutatott jegyzőkönyvében foglalt tárgyalások :
- a) bizottság szervezete ;
 - b) Ballagi Mórnak az Árvai-féle „Magyar nyelvtan“-ról adott véleménye ;
 - c) az érettségi vizsgálatok megállapítandó szabályai ;
 - d) tanári nyugdíjintézetek ;
 - e) a középiskolák igazgatása, rendtartása s fegyelmezési szabályai ;
 - f) a gimnáziumi értesítések ügyében.
36. A Baldácsy alapítvány ügyében, az özvegy nejét illetőleg, meghatalmazvány adatik ki.
37. Szuperintendens úr jelentése, az egyházkerület által a Baldácsy alapítvány részére előlegezett kölcsön visszatérítéséről.
38. A tokaji egyház belsősége eladásáról szóló szerződés.
39. Horkay Sándor karcsai tanítónak hivatalától felfüggesztése jelentetik.
40. A harkányi és tolesvai lelkészi és tanítói díjlevelek megerősíttetnek.
41. Az alsózempléni egyházmegye, a felebbezett ügyeknél, képviselőinek felszólalási jogát fentartatni kéri.
42. A golopi egyház kérelme: a tulajdonához tartozó zsellérház és kert eladhatása, megengedtetik.
43. Ábrahám Gyula, a harkányi lelkészválasztás ügyében, a vizsgáló és nyomozó küldöttség irányában tanúsított magaviseleteért bocsánatot kér.
44. A sajó-szentpéteri 3 éves tanítószág állandósíthatása megengedtetik.
45. A rakacca-szendi egyház kérelme, helyettes lelkész-tanító hívhatásra nézve, megadatik.
46. Biró Sebestyén, edelényi római kath. plebános, törvényellenes keresztelésért bepanaszoltatik.
47. A felsőborsodi egyházmegye indítványa, az esketési anyakönyveknek egyöntetű s helyes vezetése iránt, tudomásul vétetik.
48. A szilvási egyház felebbezett folyamodványa, a lelkészi és tanítói díjak lejobb szállítása iránt, elutasíttatik.
49. A felsőzempléni egyházmegye jelentése a kebelében történt lelkészi és tanítói változásokról.
50. Tóth Pál, szőlőskei hivatalától felfüggesztett káplán-tanító, felebbezési okmányait kiadatni kéri.
51. Az alsőborsodi egyházmegye, a főiskolai számvevőszékre képviselőül, Lengyel Sámuel világi tanácsbíróként nevezi ki.
62. A miskolci egyháznak, az üresedésben levő egyik lelkészi állomás jövedelméből, a szükösi pénztárt illető fele része elengedése iránti kérelme megadatik.
53. Az ungi egyházmegye a kebelében történt tisztujtás eredményét fölterjeszti.
54. Ugyanannan jelentetik, hogy Bernáth Zsigmond, segédgondnok, aggkora miatt, gyűlésünkön meg nem jelenhetvén, helyette Kovács Károly fogja az egyházmegyét képviselni.
55. A szelmenci egyháznak kölcsönadott összeg fele elengedtetik.
56. Ugyancsak az ungi egyházmegye, az egyházkerület irányában, neheztelésének éles hangon adván kifejezést: figyelmeztetik illőbb hang használására.
57. Az abauji egyházmegyéből több papi és tanítói díjlevelek betérjesztetnek.
58. Ugyanazon egyházmegye folyó évi tanképesítő vizsgájáról jelentést tesz.

59. Ugyanonnan a pető-szinyei állandó államsegélyre ajánlott egyház kérelmének hely nem adatik.
60. Tornából Derbesz József, szilvási plebános, törvénytelen keresztelésért bepanaszoltatik.
61. A testvéregyházkerületek jegyzőkönyvei megküldetnek.
62. A gimnáziumi tanterv sat. módosított szövege a dunántúli ref. egyházkerület által közöltetik.
63. A tiszai ágostai hitvallásu egyházkerület népiskolai tanterve.
64. Teutsch György, erdélyi ágostai hitv. püspök által, azon egyházkerület, tizedik országos gyűlésének jegyzőkönyvét szintén megküldi.
65. A felszentelt ifju lelkészek befizetéseiről tett jelentés.
66. A magyarországi méhészeti egyesület elnöke az egyesület pártoltatását kéri.
67. Szuperintendens úr számadását a perkupai és szalonnai birtokok kezeléséről a pénzügyi bizottmány bemutatja.
68. Schmidt Sándor, a magyar földtani társulat titkára, a jelzett társulat kiadványait megküldi.
69. A sárospataki főiskolai tanügyi bizottság jelentése, az új tanterv mielőbbi életbeléptetéséről.
70. Zsoldos Benő, gimnáziumi igazgató jelentése a főiskolára vonatkozólag.
71. Sarlay Pál, a détér-ajnácskői birtok vevőjének kérelme.
72. Csider Károly számadása a détéri birtokról.
73. A főiskolai tanügyi bizottság jelentése a főiskola közegészségi állapotáról.
74. Baczoni Lajos kérelme rendes tanári minősítése, díjának folyóvátétele, s előleges költségeinek segélyképen megtérítése iránt.
75. Dezső Lajos, állampképezdei igazgató jelentése az egyházkerület jótéteményes növendékeiről.
76. Molnár Ferenc, IV-ed éves theologus kérelme a tényleges katonai szolgálat alóli fölmentetésének eszközlése ügyében.
77. Meczner József a tanügyi bizottsági tagságot el nem fogadja.
78. Az egyházkerületi felsőbb leánynevelő-intézet ügyében, a kiküldött bizottság által beterjesztett tervjavaslat.
79. A rimaszombati egyesült prot. gimnázium mult 187⁸/₉-ik évi értesítője.
80. Indítvány az életbeléptetett országos büntetőtörvényeknek a lelkészeket illető cikkelyei összeszedéséről s közrebocsátásáról.
81. Molnár Bertalan, Borsodmegye első tiszti aljegyzője, tiszteletbeli egyházkerületi jegyzővé megválasztatott.
82. Az orsovai egyház közhirdetésre felvétetik.
83. A bodrog-keresztúri egyház országos segélygyűjthetésre ajánltatik.
84. Török István, lácai lelkész, a főiskolai egyházi algondnokra kívánt szavazat be nem adásaért reá itélt birság fizetése alól fölmentetik.
85. Zombory Gedő előterjesztése a tiszáninneri egyházkerület címen megindítandó irodalmi vállalat szerkesztése és kiadásáról.
86. Horváth Gyula, balmaz-ujvárosi káplán-tanító, második lelkészi vizsgájának a legközelebbi szentpál-napi alkalommal leendő letehetése, kivételesen megengedtetik.
87. Szabó Klára, papárva, özvegy-árvatári illetőségét jövőre a felsőzempléni egyházmegyétől — ahol lakik — kéri kivehetni.
88. A kis-dopszai egyház némely tagjainak felebbezési kérvénye az alsózempléni egyházmegye ítélete ellen.
89. Az agárdi egyház tagjainak felebbezvénye lelkészek ellen.
90. K. Papp Józsefnő, papözvegy, férje, volt runyai lelkész után, kéri magát a papi özvegy-árvatár III-ik osztályu részvényesei közé fölvetetni.
91. A majomi építkező leányegyház országos könyöradománygyűjthetésre kéri magát ajánltatni.
92. Államsegélyre ;
93. A hollandi gyámtárból való segélyezésre ;
94. Bármely tárból lehető segélyre ajánltattak.
95. Balsay Istvánné papözvegy, a hollandi pénztárból fölvelt kölcsöne elengedtetését kéri.
96. Magyar István, vásárhelyi tanító kérelme kölcsön és segély iránt.
97. Rik Gusztáv és Ujlaki István főiskolai gazdasági választmányi tagokká lett választatása a megelőző gyűlés jegyzőkönyvéből kimaradván, ide iktattatik.
98. A jegyzőkönyv meghitelesítettik.

Betűrendes tárgymutató arra, hogy mely határozatok mely testületeket, bizottságokat vagy egyeseket illetnek.

- Agárdi egyházat 89.
 Államsegélyosztó bizottságot 92, 93, 94, 96.
 Alsózempléni egyházmegyét 41, 43, 88, 89.
 Bacsoni Lajos akadémiai jogtanárt 74.
 Bakoss Antal egyházkerületi világi pénztárnokot 67.
 Baldácsy alapítványt kezelő bizottságot 36.
 Bernáth Elemér felsőzempléni segédgondnokot 5, 12, 80.
 Bihari Imre volt főiskolai akadémiai bölcsész-tanárt 15.
 Bizony Ákos egyházkerületi ügyészt 80.
 Csider Károly gömöri egyházmegyei ügyészt 72.
 Czinke István államképezdei vallásoktatót 8.
 Dókus Gyula felsőzempléni egyházmegyei tanácsbíró 12.
 Egyetemes tanügyi bizottságot 35—a), b).
 Egyházkerületi lelkészvizsgáló választmányt 86.
 Egyházkerületi dékáni hivatalt 68, 90.
 Egyházkerületi pénzügyi bizottságot 59, 67, 95, 96.
 Egyházkerületi főgondnoki hivatalt 9, 36, 78.
 Egyházkerületi jegyzői kart 9.
 Egyházkerületi nőneveldei felügyelő-bizottságot 78.
 Egyházakat általában 78.
 Egyházmegyéket általában 7, 10, I.—b), 13, 18, 39, 78.
 Espereseket általában 11—III.—a).
 Felsőborsodi egyházmegyét 45, 47, 48.
 Felsőzempléni egyházmegyét 50, 87.
 Fejes István sátoralja-ujhelyi lelkész s főiskolai tanügyi bizottsági tagot 23.
 Fonciere pesti biztosító-intézetet 17.
 Főiskolai egyházkerületi tanügyi bizottságot 35—c), e), 69, 77.
 Főiskolai tanári kart 69.
 Főiskolai akadémiai igazgatót 20, 23, 75, 76.
 Főiskolai gimnáziumi igazgatót 23.
 Főiskolai gimnáziumi tanári kart 35—f).
 Főiskolai jogakadémiai tanárokat 23.
 Főiskolai számvevőszéket 10—II.—a), 21, 74.
 Főiskolai gazdasági választmányt 10—I—f), II.—a), b), c), d), 11—III.—a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), m), IV., V., 14, 15, 71, 72, 74.
 Főiskolai jogigazgatót 10—I.—d) 11—I., II., III., IV., V.
 Golopi egyházat 42.
 Gömöri egyházmegyét 9.
 Horváth Gyula balmaz-ujváros káplán-tanítót 86.
 Irodalmi kört 85.
 Kis-dopszai egyházat 88.
 Kovács Károly ungi egyházmegyei tanácsbíró 54.
 Lelkészeket általában 68.
 Lengyel Endre orvostudor s alsózempléni egyházmegyei tanácsbíró 23.
 Majomi egyházat 91. Miskolci egyházat 52.
 Molnár Bertalan borsodmegyei első tiszti aljegyzőt s egyházkerületi tiszteletbeli világi jegyzőt 81.
 Molnár Ferenc IV. éves theologust 76.
 Nagy Péter erdélyi ref. püspököt 33.
 Orbán József tanári nyugdíjintézeti elnököt 15.
 Papp Józsefnő papözvegyet 90.
 Pető-szinyei egyházat 59. Rakacca-szendi egyházat 45.
 Rik Gusztáv főiskolai gazdasági választmányi tagot 97.
 Rimaszombati egyházat 35—d). Szelmenci egyházat 35. Szentpéteri egyházat 44. Szilvási egyh. 48.
 Szuperintendensi hivatalt 9, 36, 37, 46, 60, 67, 74, 78, 80, 83, 91.
 Tanítókat általában 68. Tanárokat általában 68.
 Testvéregyházkerületeket 83.
 Tokaji egyházat 38.
 Tolcsvai Nagy Gedeon örököszeit 16.
 Tóth Pál volt szőlőskei káplán-tanítót 50.
 Török István lácai lelkészt 84.
 Ungi egyházmegyét 54, 55, 56, 87.
 Ujlaki István főiskolai gazdasági választmányi tagot 97.
 Zombory Gedő megyaszói lelkészt 85.